

Spre un nou avânt al activității sindicale

Cadrele didactice din școala noastră întâmpină cu bucurie Congresul Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură, care își va începe zilele acesteia lucrările. Șocim că acest Congres ne va ajuta în munca pe care o ducem pentru ridicarea calității învățământului la nivelul surșinilor pe care le pune construcția socialistă la noi în țară, pentru lichidarea unor deliciae care mai există în activitatea noastră instructiv-educativă.

Comitetul nostru de instituție, îndrumat de organizatorul de bază P.M.R. și colaborând cu conducerea școlii, a desfășurat și până acum o muncă importantă. Îndeosebi constituirea de producție prezentele metode și organizate bine de acest comitet, constituirea în care a fost analizată în spirit critic și autocritic activitatea cadrelor noastre didactice, au constituit un mijloc real de îmbunătățire a muncii și mai ales de popularizare a experienței pozitive a pedagogilor cu bună pregătire profesională și cu înaltă măiestrie pedagogică. Șocim că dezbaterile la Congresul sindical nostru a problemei organizării și desfășurării activității de producție contribuie la o și mai mare eficacitate a acestora.

Altă problemă care ne-a preocupat pe toți, dar mai dificilă de rezolvat, a fost evitarea supraîncărcării elevilor. Cred că la Congres se va discuta și această problemă. Aici rolul organizatorilor sindicale din școli este mare. De asemenea, șocim că poate fi luată în discuție și problema supraincarcării unor cadre didactice. O cunoaștere mai judicioasă a cadrelor și a posibilităților lor ar contribui la o distribuție mai justă a sarcinilor și deci la evitarea supraîncărcării.

De asemenea, cred că la Congres se va lua în discuție felul cum sînt traduse în viață hotărârile partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale cadrelor didactice, precum și intensificarea schimbului de experiență între școli, organizarea de excursii cu caracter științific pentru cadrele didactice și pentru elevii etc.

Congresul Muncitorilor din învățământ și Cultură va determina un nou avânt în viața și activitatea organizațiilor noastre sindicale, va constitui un prețios ajutor dat școlii, a cărei creștere o dorim cu toții. Aducem un fierbinte salut și Congresului și îi dorim din toată inima succes în desfășurarea lucrărilor sale.

ELENA VLĂHUȚA BUGA
Invățătoare
la școala medie nr. 10
„Zola Kosmodemienskăia”
din București

Un eveniment important

Cel de al IV-lea Congres al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură constituie un eveniment important pentru lucrătorii din instituțiile de învățământ și cultură.

Colectivul didactic și toți ceilalți lucrători din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași întâmpină Congresul cu o serie de noi realizări în activitatea profesională și sindicală. Aceste realizări au fost posibile și datorită îndrumării competente a comitetului nostru de instituție de către Comitetul Central al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură, cit și colaborării strinse dintre comitetul sindical și conducerea universității, sub conducerea organizației de partid.

Comitetul nostru sindical s-a preocupat în mod deosebit de activitatea profesională, organizând constituirea de producție și punind accent pe metodică desfășurării seminariilor, pe organizarea practicii în producție, a practicii pedagogice și a activității științifice a cadrelor didactice. Sub acest aspect, în activitatea noastră se ridică o serie de probleme, legate îndeosebi de îmbunătățirea practicii în producție a studenților și de activitatea științifică a cadrelor didactice. Trebuie îmbunătățită, de asemenea, munca de educare comunistă a studenților, căreia comitetul sindical nu i-a acordat până acum suficientă atenție. Considerăm că dezbaterile acestor probleme în cadrul Congresului sindicalului ne va ajuta să le rezolvăm mai repede și mai bine, va înlesni asigurarea unor condiții mai bune de studiu pentru cadrele didactice și intensificarea schimbului de experiență dintre instituțiile de învățământ superior din țară și de peste hotare. În această direcție, universitatea din Iași a făcut o experiență care a dat rezultate rodnice. Astfel în acest an s-a organizat un schimb de experiență cu cadre didactice de la universitatea din Chișinău — U.R.S.S., ceea ce a contribuit la stringerea legăturilor dintre universitățile noastre și la cunoașterea reciprocă a realizărilor și a celor mai bune metode de muncă.

Comitetul nostru sindical s-a preocupat și de problema muncii culturale în rândurile studenților și ale membrilor de sindicat. Dintre aspectele muncii culturale, activitatea artistică și-a găsit la noi o soluție satisfăcătoare, manifestările artistice organizate de sindicat fiind numeroase și de bună calitate.

De asemenea o bună parte din activitatea comitetului sindical este îndreptată spre educarea politico-ideologică și profesională a tuturor lucrătorilor din universitate. În acest scop au fost organizate diferite cursuri de studii și constituiri în care sînt dezbătute evenimentele politice, ca și problemele cele mai importante ale muncii profesionale, administrative, sindicale.

Credem că la Congres se vor analiza și măsurile pentru îmbunătățirea odihnei cadrelor didactice, prin largirea posibilităților de odihnă pe cont propriu în stațiunile balneo-climaterice. În același timp, șocim că la Congres se vor discuta și posibilitățile de extindere a construcțiilor de locuințe pentru cadrele didactice, măsurile pentru îmbunătățirea învățământului fără frecvență și pentru edilitarea cursurilor universitare etc.

Membrii de sindicat de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași trimitem celui de al IV-lea Congres al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură un cald salut și urează participanților la Congres spor la muncă.

Prof. PAUL I. DEMETRESCU
președintele comitetului sindical de la
Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași

Succes deplin lucrărilor Congresului

Lucrările celui de-al IV-lea Congres al S.M.I.C. constituie un eveniment de seamă care interesează în mod deosebit pe pedagogi.

Intr-o perioadă scurtă, în anii puterii populare, în domeniul revoluției culturale din țara noastră s-au obținut realizări însemnate. Numai în regiunea noastră frecvența învățământului de cultură generală este peste 200.000 de elevi, iar la sate există peste 1000 cămine culturale, în care activează circa 30.000 de artiști și activități culturale care sînt îndrumate de învățătorii și profesorii. Prin activitatea lor didactică și obștească pedagogii contribuie în mare măsură la educarea maselor, la transformarea conștiinței oamenilor muncii, aduc un aport însemnat la opera de colectivizare a agriculturii.

În obținerea acestor rezultate organizațiile sindicale din școli au constituit un factor de seamă, mobilizând cadrele didactice pentru realizarea sarcinilor școlii, ajutând în același timp la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale membrilor lor. Comitetele sindicale din regiunea noastră, în colaborare cu secțiile de învățământ și cultură, au întreprins frumos și cu succes pe linia sprijinirii procesului instructiv-educativ, organizând schimburi de experiență, constituiri de producție și preocupându-se de ridicarea nivelului politico-ideologic al cadrelor didactice.

PETRE BUȚĂ
șeful secției de învățământ și cultură a Sfatului popular regional Cluj

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură

Anul IX, Nr. 444

Vineri 15 noiembrie 1957

4 pagini 25 bani

IN AJUNUL CONGRESULUI SINDICATULUI NOSTRU

Pentru un mai mare sprijin procesului de învățământ

La 18 noiembrie vor începe lucrările celui de al IV-lea Congres al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură. Eveniment deosebit de important pentru oamenii muncii din instituțiile de învățământ, artă, poligrafie, edituri și presă, cel de al IV-lea Congres al sindicatului va face bilanțul realizărilor obținute de membrii de sindicat și de organizațiile sindicale în etapa care s-a scurs de la ultimul congres, stabilind totodată sarcinile de viitor și mijloacele de îndeplinire a acestora în viața.

Muncitorii din domeniul învățământului și culturii, alături de ceilalți oameni ai muncii, au obținut în această perioadă importante succese în toate domeniile în care și-au desfășurat activitatea. Tara noastră, care în trecut figura pe primul loc al statisticilor internaționale cu privire la analizele populare, se poate mândri astăzi cu lichidarea acestei plăgi rușinoase moștenită de la regimul burghez-moșieresc. Învățământul de cultură generală, universitar, învățământul artistic, tehnic și profesional au făcut progrese mari, alți în ce privește organizarea cit și conținutul. Numărul școlilor elementare și medii și al instituțiilor preșcolare a crescut considerabil.

Apariția Hotărârilor cu privire la învățământ ale partidului și guvernului din aprilie 1956 și iunie 1957 reprezintă o adevărată cotitură în dezvoltarea învățământului cit și calitatea conținutului său.

Rezultatele obținute anul acesta la examenele de absolvire, de maturitate, precum și la concursurile de admitere în învățământul mediu și superior au demonstrat o pregătire cu mult mai temeinică a elevilor și studenților. Aceștia reușesc să-și explice în mod științific fenomenele din natură și societate, iar cunoștințele lor sînt mai strins legate de problemele construirii socialismului.

În perioada care s-a scurs de la cel de al III-lea Congres al sindicatului, una din problemele care s-au ridicat cu prioritate în fața oamenilor muncii din învățământ a fost aceea a școlarizării tuturor copiilor de vîrstă școlară. Datorită muncii neobosite a membrilor de sindicat din școli, mîsurilor M. I. C. și sprijinului de organele locale ale puterii de stat și de organizațiile obștești, sub îndrumarea partidului, în marea majoritate a comunităților orașelor patriei au fost cuprinși în școlă toți copiii de vîrstă școlară. Această importantă realizare este și mai elocventă dacă ne amintim că în timpul regimului burghez-moșieresc rămăneau în afara școlii peste 35% din numărul copiilor de vîrstă școlară. Multe din organizațiile sindicale din școli au inițiat diferite acțiuni în scopul rezolvării problemei școlarizării. Cu toate acestea, mai există încă localități în care au mai rămas în afara școlii un anumit număr de copii. Cauzele care au determinat această situație sînt multiple. În primul rînd organele locale respective n-au asigurat condițiile materiale necesare școlarizării — spațiu școlar, înființarea de unități școlare în localitățile izolate, asigurarea mobilerului necesar, crearea de internate și cantine pentru copii domiciliați la distanțe mari de școlile asigurarea transportului acestor copii etc. La aceasta a contribuit și nerezolvarea în întregime de către M. I. C. a planului de construcții școlare. În munca pentru realizarea planului de școlarizare au manifestat lipsuri și organizațiile sindicale din acele școli care, deși aveau asigurate toate condițiile materiale necesare, n-au deus suficient interes pentru aducerea la școală a tuturor copiilor. Asemenea școli nu oferă școlii din comuna chehera, raionul Rădăuți, comuna Săliște, raionul Vișeu și altele.

În etapa actuală a învățământului nostru are o importanță deosebită problema îndeplinirii planului de școlarizare în învățământul seral, cuprinderea în acest învățământ a muncitorilor din întreprinderile industriale.

Și în această privință s-au obținut numeroase succese. Totuși, există și o serie de lipsuri. Piedicile care se ridică în momentul de față în rezolvarea problemelor școlarizării în învățământul seral constau în lipsa de înțelegere a unor conducători administrativi și sindicale din întreprinderi care nu stimulează în suficiență măsură tineretul să învețe, nu-i creează condițiile necesare frecventării cursurilor și pregătirii lecțiilor.

Considerăm că o importantă sarcină a organizațiilor sindicale din școli s-ă concentreze pe rezolvarea problemei școlarizării, care este o sarcină a planului de stat.

O problemă de actualitate care se ridică în munca membrilor de sin-

dicat din școli este aceea a calității procesului instructiv-educativ. În legătură cu această problemă trebuie avut în vedere faptul că dezvoltarea considerabilă a rețelei școlare a atras după sine nevoia acută de cadre. De aceea, M. I. C. a fost nevoit să întesnească intrarea în învățământ a unui număr de cadre fără pregătire pedagogică și de specialitate, sau cu o pregătire inferioară gradului de învățământ respectiv. Problema calității învățământului a fost complicată și de numeroase schimbări, survenite aproape anual, în planurile și programele de învățământ. Programele și manualele școlare, care au apărut unori foarte tirziu, au constituit tot altă greutate în calea ridicării nivelului învățământului.

Pentru înlăturarea unor dintre aceste greutăți, sindicatul a orientat munca organizațiilor sale spre îmbunătățirea activității politico-educative și metodice din școli. În acest sens, un rol deosebit l-a avut organizarea schimbului de experiență pentru descoperirea și valorificarea metodelor pedagogice înaintate. Urmind exemplul învățământului sovietic, M. I. C. împreună cu Comitetul Central al sindicatului au organizat constituiri de producție și cercuri pedagogice. Sindicatul a organizat în anul 1953-1954 schimburi de experiență pedagogică în raionul Timișoara, extinzîndu-le apoi în întreaga țară. Atunci s-au stabilit formele schimbului de experiență care, în învățământ, începe cu interesistențele și sfîrșește cu constituirea de producție (lecții deschise, comunicări metodice la colțul învățătorilor frunțași etc.).

Toate acestea au dus la îmbunătățirea metodei de predare și implicit, la ridicarea calității învățământului. Un exemplu grăitor în acest sens îl constituie școlile nr. 2 și nr. 9 din Craiova, nr. 2 din Brăila, nr. 2 din Fălticeni ș. a. care, datorită faptului că au organizat asemenea schimburi de experiență, au izbutit să ridice nivelul pregătirii elevilor, să îmbunătățească munca instructiv-educativă.

Deși sporadic, constituirile de producție au început să-și găsească loc și în unele instituții de învățământ superior, prilejindu-se discutarea și rezolvarea unor probleme importante, ca metoda seminarială și a lecțiilor, colaborarea tehnico-științifică cu întreprinderile, educarea comunistă a studenților etc.

Organele sindicale trebuie să considere că o sarcină dintre cele mai importante este studierea și generalizarea experienței înaintate. Organele sindicale trebuie să convingă cadrele didactice frunțași să împărtășească experiența lor, să-și ajute pe cei lipsiți de experiență în însușirea metodelor de muncă înaintate. Pentru aceasta, constituirile de producție, forma principală a schimbului de experiență, trebuie să se organizeze regulat, să fie bine pregătite și să aibă ca obiect rezolvarea problemelor celor mai importante și mai actuale din viața școlii.

Construirea socialismului în țara noastră, giganta operă de industrializare și transformare socialistă a agriculturii ridică cu stringență problema legării din ce în ce mai strinse a învățământului de viață, de practică. Directivele celui de al II-lea Congres al P. M. R., pornind de la nevoile actuale și analizînd condițiile și posibilitățile existente, cerut școlii să treacă la politehnizarea învățământului.

În ultimul an, alți M. I. C. și organele sale cit și Comitetul Central al sindicatului și organele și organizațiile sindicale s-au preocupat intens de problemele politehnizării învățământului, obținînd succese din ce în ce mai promițătoare. Ca urmare, în învățământul de cultură generală există astăzi un număr de peste 150 de școli medii experimentale cu ateliere proprii în care fac practică elevii. Un mare număr de școli organizează practica elevilor în întreprinderile din apropiere. Multe școli sînt înființate și folosesc cu bune rezultate parcele școlare experimentale.

Organizațiile sindicale au mobilizat cadrele didactice la studierea problemelor legate de realizarea învățământului politenic, au organizat numeroase constituiri de producție pe această temă, au desfășurat multe acțiuni pentru antrenarea comitetelor sindicale din întreprinderi în scopul creării și amenajării de ateliere școlare.

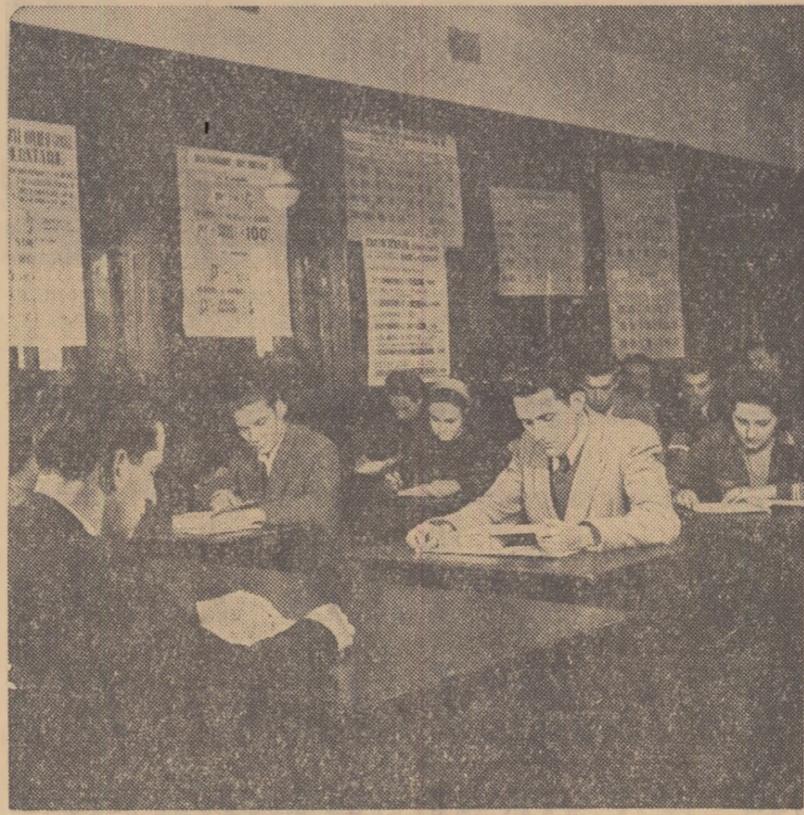
Pentru stimularea activității pe loturile experimentale, Comitetul Central al sindicatului și „Gazeta învățământului” au organizat primul concurs pe țară al parcelelor experimentale, la care a participat un mare număr de școli din întreaga țară. Inițierea acestui concurs a dus la înființarea de noi loturi experimentale,

la îmbunătățirea muncii pe loturile experimentale existente, la cunoașterea a numeroase cadre didactice cu rezultate deosebite de frumoase în organizarea acestei activități, precum și la popularizarea științei agro tehnice avansate în rîndul țărănimii muncitoare.

O altă acțiune destul de importantă în sprijinul legării învățământului de viață a fost organizarea excursiilor didactico-științifice pentru cadrele didactice, excursii care au cuprins un număr de peste 12000 membri de sindicat. Este necesar ca în viitor să se stimuleze munca pe parcele experimentale și să se extindă organizarea excursiilor didactico-științifice.

Problema legării teoriei cu practica rămîne și pe viitor o problemă de cea mai mare importanță. Pentru rezolvarea ei, organizațiile sindicale vor trebui să inițieze acțiuni de lămurire în rîndul învățătorilor și profesorilor asupra conținutului și căilor de realizare a politehnizării învățământului. Va trebui totodată să fie sprijinită organizarea

(Continuare în pag. 2)

Cu sprijinul organelor sindicale, oamenii muncii din învățământ își ridică necointeris pregătirea ideologică-politică și profesională

Noi realizări în cinstea Congresului

Mobilizați de comitetul de instituție, învățătorii și profesorii de la școala medie nr. 1 din Caransebeș au obținut în cinstea Congresului o serie de realizări în introducerea elementelor de politehnizare a învățământului. Ateliere de lăcătușerie la școlii a fost dotat — prin mijloace locale — cu un strung și o mașină de găurit.

De asemenea, cadrele didactice au acordat o mare atenție îmbunătățirii condițiilor materiale în școlii și în internat, aprovizionării cantinei cu alimentele necesare pentru iarnă etc.

D. DAVIDEANU

profesorii fiind încadrați în cercurile de studiere a istoriei P.M.R., de economie politică și politică curentă. Propagandistii au fost aleși din rîndurile cadrelor didactice cu pregătire temeinică.

Se acordă atenție și ridicării nivelului personalului de îngrijire din școli. Pentru tovarășii îngrijitori s-au organizat conferințe de informare politică, precum și expuneri asupra felului cum să-și ducă munca și asupra atitudinii pe care trebuie să-o aibă față de bunurile obștești. O atenție deosebită se acordă ridicării nivelului personalului de îngrijire la școlile medii nr. 1 și nr. 2, la școlile de 7 ani nr. 5 și nr. 6 și la casele de copii din oraș.

În ultimul timp s-a intensificat și munca cultural-artistică. Carul comitetului sindical raional, ca și celelalte formații artistice din raion își desfășoară regulat repetițiile. Se repetă noi cîntece, dansuri și piese de teatru în vederea lazei regionale a concursului artistic. Formațiile artistice au prezentat numeroase spectacole la căminele culturale din raion. Cadrele didactice au expus în fața țărănilor muncitorilor conlămurile: „Realizările în domeniul agriculturii în U.R.S.S.,” „Dezvoltarea științei și tehnicii în statele socialiste” etc.

MARIA POPOVICI
președintele comitetului sindical raional al muncitorilor din învățământ și cultură-Sibiu

Cadrele didactice din orașul și raionul Sibiu au muncit cu avînt pentru a împingea cu noi în față cel de al IV-lea Congres al Sindicatului Muncitorilor din învățământ și Cultură. Print-o strînsă colaborare cu conducerea întreprinderilor din oraș, la școala medie nr. 1 și la școlile de 7 ani nr. 13 și nr. 15 au luat ființă ateliere de timpplărie și lăcătușerie iznestrat cu unele necesare. La școala medie nr. 3 s-au amenajat un laborator bine util și un teren de sport. La școala de 7 ani nr. 12 elevii, sub conducerea profesorilor de specialitate, au organizat o stațiune meteorologică.

Pentru comitetul sindical raional a constituit o preocupare de seamă ajutorarea elevilor ai căror părinți sînt în producție. La clubul „7 Noiembrie” și la clubul sindicatului muncitorilor din învățământ și cultură s-au amenajat săli speciale unde acești elevi își pregătesc lecțiile, îndrumați îndeaproape de profesorii și învățătorii.

În scopul ridicării nivelului politic și ideologic al cadrelor didactice în școlile din orașul Sibiu s-au organizat cursuri de învățământ politic care au cuprins pe toți membrii de sindicat. De asemenea, s-a organizat un cerc de politică curentă în cadrul clubului sindicatului. Cursanții frecvențau cu regularitate cursurile învățământului politic, prăgîndu-se cu seriozitate pentru seminarii.

Comitetul sindical raional a organizat pentru cadrele didactice în cadrul clubului muncitorilor din învățământ și cultură și cercuri de croitorie, de țesătorie, de legătorie de cărți și de împaiet pasări.

Tot din inițiativa comitetului sindical raional numeroși pedagogi au făcut o excursie la Giul Berbecului, pe Valea Sadului, vizitînd cu acest prilej hidrocentrala de la Sădurel.

În ultimul timp s-a intensificat și activitatea sportivă. Astfel, nu de mult s-a organizat un simlun de șah la care au participat o serie de pedagogi. Au fost antrenaji în prac-

ticarea jocului de șah și elevii, organizîndu-se chiar cursuri speciale pentru ei. În scopul calificării lor s-a organizat un campionat intern de șah. Zilele acestea s-a desfășurat o întînire de șah între echipa școlii medii nr. 3 și cea a școlii medii nr. 4.

De un mare succes s-au bucurat în rîndurile elevilor concursul „Lectura extrascolară” organizat de comitetul sindical raional, iar în rîndurile părinților conferințele cu teme pedagogice ținute de pedagogi în întreprinderi și la stația de radiodifuzare.

T. MACOVEI
președintele sindicatului raional al muncitorilor din învățământ și cultură-Piatra Neamț

Și cadrele didactice din raionul Huedin și-au intensificat activitatea în împlinirea Congresului. Din inițiativa lor s-a organizat pentru părinți, la stația de radiodifuzare, emisiunea „De vorbă cu părinții”. Numeroși învățătorii și profesorii publică articole în gazetele de stradă, popularizînd realizările regimului nostru democratic-popular.

Sub conducerea cadrelor didactice, pionierii și elevii ajută lucrătorii muncitori la însușirea exercițiilor agricole de toamnă pe lotul școlar, desfășoară acțiuni de întîrmusețare a școlilor și comunităților.

La școala din comuna Traniș a luat ființă o stupină. Metodele științifice de creștere a abnelor lăsozite aici de cadrele didactice constituie pentru țărănimii muncitorii un exemplu și un îndemn.

Prof. I. OANȚA

Comitetul sindical raional din Piatra Neamț acordă o mare atenție organizării constituțiilor de producție în legătură cu problemele cele mai importante ale muncii instructiv-educative. Ca urmare a îndrumărilor date, în școlii s-au ținut constituiri cu teme ca „Notarea elevilor”, „Procedee folosite pentru menținerea ordinei în timpul lecțiilor”, „Conlecționarea materialului didactic de către profesori și elevi pentru lecțiile de geografie și științe naturale”, „Colaborarea școlii cu familia pentru obținerea unei discipline conștiente” etc.

Comitetul se preocupă și de ridicarea nivelului ideologic-politic al pedagogilor. Toate cadrele didactice din oraș sînt încadrate într-o formă de învățământ politic, fie la cercurile de istoria P.M.R., fie la școala serală de marxism-leninism. În raion, învățământul politic pe șah la cadrele didactice s-a organizat pe centre de comună, învățătorii și

T. NICHITA

ÎN MEMORIA LUI GRIGORE PREOTEASA

Coloane nesfârșite de studenți se îndreptau ieri spre împunătoarea clădire a Casei de cultură a studenților din Capitală. Aici, în marea sală de festivități, s-a deschis adunarea studenților de la institutele și facultățile din București, prilejuită de atribuirea de către partid și guvern a numelui lui Grigore Preoteasa primei case de cultură a studenților.

În prezidiul adunării s-au așezat: Atanase Joja, membru al C.C. al P.M.R., ministrul învățământului și Culturii, Ion Iliescu, secretar al C.C. al U.T.M., Stan Soare, președinte al Uniunii asociațiilor studențești din București, activisti ai Uniunii asociațiilor studenților din R. P. Română, studenți și studenți frunțiși.

Adunarea a fost deschisă de tov. Stan Soare, care a citit Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri prin care se atribuie Casei de cultură numele lui Grigore Preoteasa — fiu devotat al poporului nostru. O emoție puternică se citea pe fețele participanților, care și-au împărtășit satisfacția față de această hotărâre.

Luind cuvântul, tov. conf. univ. Popescu-Neveanu a evocat viața și activitatea lui Grigore Preoteasa.

În numele studenților de la Universitatea „C. I. Parhon” și Institutul politehnic au luat cuvântul studenții Aurel Georgescu și Oancea Buzen, care au exprimat recunoștința pentru încrederea și cinstea ce li s-a acordat de către partid și guvern ca de azi înainte Casa de cultură să poarte numele tovarășului Grigore Preoteasa. Ei au arătat că generații de viitori intelectuali vor avea vie în fața lor pilda de devotament și abnegație, de dragoste neîmămurțită față de popor și de partid a lui Grigore Preoteasa, angajându-se să meargă neabătut pe drumul arătat de acest intelectual luminat.

În încheiere, participanții la aduna-

re au adresat o telegramă către C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri prin care își exprimă recunoștința pentru cinstea ce li s-a acordat, angajându-se să facă din această lăcaș un factor puternic de educație patriotică și cetățenească, de organizare a unei bogate activități culturale-artistice a tineretului studios.

La școala elementară nr. 168 din cartierul muncitoresc C.F.R. Giulești, tovarășul Grigore Preoteasa a urmat cursul primar între anii 1922—1926. Profesorii de astăzi au scos cu emoție din arhiva școlii matricolele acelor ani, în care sînt înscrise primele note ale elevului Grigore Preoteasa I. Grigore. Joi în această școală a avut loc o solemnitate în cadrul căreia tov. Florian Dănilache a comunicat celor prezenți hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R. P. Române ca școala elementară de 7 ani nr. 168 să poarte numele „Grigore Preoteasa”.

În cursul după-amiezii s-a desfășurat o impresionantă adunare a unității de pionieri a școlii, în cadrul căreia această unitate a primit drapelul roșu și titlul de „Unitate de pionieri nr. 18 Grigore Preoteasa”.

Tov. Cornelia Mateescu, secretar al C.C. al U.T.M., a înmănat prezidiului unității de pionieri a școlii noul drapel roșu, cu inscripția „Unitate de pionieri nr. 18 Grigore Preoteasa”. Pionierii au salutat cu mîndrie acest eveniment.

Tov. Natalia Constantin, instructora superioară de pionieri, le-a vorbit pionierilor despre viața de elev și luptător revoluționar a tovarășului Preoteasa.

La sfîrșit, directorul școlii a dat citire unei telegramă către C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri prin care profesorii, elevii și cetățenii din cartier mulțumesc cu căldură pentru onoarea acordată școlii lor.

Președinta unității de pionieri nr. 18 primește noul drapel roșu al unității pe care este înscris numele tovarășului Grigore Preoteasa, neînfricat luptător pentru fericirea poporului.

TREBUIE ASCULTAT CUVÎNTUL PEDAGOGILOR

Despre munca de elaborare a programelor și manualelor

Într-un articol publicat recent în „Gazeta învățămîntului” încercăm să răspund unor tovarăși la observațiile făcute în anul școlar trecut asupra manualelor noi, originale pentru clasele a V-a și a VIII-a. Răspunsul era departe de a cuprinde tot ceea ce am primit din partea respectivilor tovarăși ca observații demne de luare în considerare în viitoarele noastre operații de îmbunătățire a manualelor școlare. Sperăm că, începînd cu acest an școlar, să găsim noi forme de contact mai strînse și mai directe cu masele de cadre didactice, de la care să obținem păreri mai sincere și curajoase asupra calității manualelor elaborate de către Editura de stat didactică și pedagogică pentru anul școlar 1957/58.

Avînd un volum excesiv de mare de lucru, elaborate sau traduse într-un timp relativ scurt, sîntem siguri că multe dintre ele necesită încă de ne acum unele îmbunătățiri. Considerăm că numărul colaboratorilor direcți ai editurii care au participat la această muncă este mult prea mic pentru a ne limita numai la ei în procesul viitor de investigație și de stringere a materialului critic privitor la conținutul manualelor noastre. La un asemenea volum de lucrări se impune o acțiune vastă, bine organizată, pentru a consulta masele cît mai largi de cadre didactice din toate colțurile țării, cu sprijinul cărora să putem da muncii noastre un conținut din ce în ce mai bun.

Pentru aceasta ne propunem să organizăm, începînd cu luna ianuarie și pînă la finele anului școlar curent, consfățiri în diferite localități din țară, atît asupra manualelor noi, originale, cît și asupra celor traduse. Vom comunica în cursul acestui plan, în care vom specifica manualele care urmează să fie discutate, localitățile, precum și datele aproximative cînd să abă loc aceste consfățiri. În acest sens, invităm cadrele didactice să cerceteze manualele pe care le folosesc și să vină cu propuneri concrete, care să ducă la îmbunătățirea calității lor. Sîntem convinși că printr-o consultare atît de largă, prin stringerea unui material bogat de observații pentru fiecare titlu în parte, avînd păreri la un număr mare de cadre didactice, viitoarele revizuirii vor da incontestabil manualelor didactice o calitate superioară.

Cașca această nu rezolvă însă problema integral. Elaborarea sau definitivarea manualelor școlare nu depinde în totul de capacitatea de orientare a editurii sau de pregătirea științifică și pedagogică a autorilor și colaboratorilor noștri. Volumul, nivelul și structura manualelor didactice sînt determinate, în bună parte, de conținutul programelor școlare. Fiind elaborate pe baza unor programe întocmite de Ministerul Învățămîntului și Culturii, manualele, în mod obligatoriu, reflectă spiritul în care au fost concepute programele și cuprind volumul de noțiuni pe care ele le prevăd. Cu alte cuvinte, prevederile programelor școlare constituie osatura manualelor didactice.

Urmind directivele partidului, Ministerul Învățămîntului și Culturii a dat învățămîntului de cultură generală o fundamentare realist-științifică, cu urmări sănătoase în instruirea și educarea generațiilor de tineri care au trecut prin școală.

În ultimii ani, pentru aplicarea noului plan de învățămînt s-au depus eforturi mari spre a se putea crea condiții bune în vederea deschiderii cursurilor; asigurarea bazei materiale pentru școli, manuale de bună calitate, programe etc.

Programele școlare, care însușează bazele științelor ce se predau în învățămîntul de cultură generală, orientează procesul instructiv-educativ în școli într-un mod just. În această direcție, s-au obținut succese remarcabile. Prin conținutul lor, actualele programe școlare constituie o bază temeinică pentru pregătirea tineretului din patria noastră.

Aceste succese obținute pînă acum în elaborarea programelor sînt însă însoțite și de lipsuri, care se cer remediate.

De aceea, rămînem nedumeriți față de autolimitarea directorului Direcției pedagogice din Departamentul Învățămîntului manifestată atît de vizibil în articolul „Programe școlare legate de cerințele actuale”, publicat în „Gazeta învățămîntului” la 13 septembrie a.c., în prezua deschiderii cursurilor școlare. Autorul acestui articol pare foarte mulțumit de rezultatele obținute în elaborarea programelor și, de asemenea, de numărul specialiștilor care au fost consultați sau care au participat direct la întocmirea acestor programe. Din cele relatate în citatul articol ar reieși că munca privitoare la programele școlare, Penultima linie din acest articol formulează categoric obligativitatea strictă a aplicării juste a programelor la clasă. Asupra obligativității aplicării programelor nu mai incupe nici o îndoială, dar perspectiva de viitor pentru îmbunătățirea acestor programe nu se asigură succesul în munca noastră de azi.

Noi, fără să încercăm să umblăm pe frînghie ca să uimim pe cel dintîi, vom umbla pe pămînt și printre realitățile noastre, pentru cel de al doilea. Și dacă nu vom da de ajuns — deși ne-am pregătit — vom pune una lingă alta peceperile adunate ale dvs., ale tuturor, și vom afla — fără îndoială — căile cele mai drepte-formele cele mai adecvate, metodele cele mai precise care să ne asigure succesul în munca noastră de azi.

Sînt sigur că ne vom despărți încințați de munca noastră comună și cu forțe întărite pentru sarcinile noastre de învățămînt.

Cu aceste gânduri modeste, dar sincere și necesare, în să salut pe tovarășii veniți la cursuri și să declar deschise cursurile de perfecționare din anul școlar curent.

la punct pentru multă vreme atît programele, cît și manualele. Legătura dintre ele este atît de strînsă, încît nu se poate ajunge la o îmbunătățire decît printr-o acțiune simultană asupra programelor și manualelor.

Folosirea în trecut a unor programe școlare, însoțite de cîte 2 sau 3 îndurări de instrucțiuni a creat dificultăți serioase în practica la catedră. Din păcate, constatăm că și anul acesta s-au trimis în școli instrucțiuni la programele întocmite anul trecut. Este necesar să se creeze condiții corespunzătoare unei stabilități pe o durată mai lungă, atît a programelor cît și a manualelor, pentru a se duce o intensă acțiune de documentare asupra valorii lor, la capătul căreia să li se dea o formă care să reziste un timp mai îndelungat.

Scurtarea duratei anului școlar a dus la restringerea unor capitole din programe, ceea ce face că, în acest an școlar, unele manuale să cuprindă elemente ce depășesc prevederile actuale ale programelor respective. Cadrele didactice, respectînd programele, au datorat să dea indicații elevilor asupra modului cum trebuie să folosească manualele la asemenea capitole.

Față de situația în care se găsesc programele actuale, sub raportul volumului de cunoștințe ce cuprind a pare cu totul nejustificată aprecierea autorului articolului menționat mai sus, care susține că programele au fost ușurate de amănuntele care deuceau la supraîncălzirea elevilor. Bazat pe acest considerent, anunță că, pentru fiecare temă, capitol și lecție s-a afectat numărul necesar de ore în care acestea vor fi predate. La o analiză mai atentă a conținutului programelor vom constata că lucrurile nu stau așa. Unele programe continuă să aibă un volum prea mare de cunoștințe în raport cu numărul de ore repartizat.

Un exemplu luat din programa de istorie antică de clasa a VIII-a ne poate ilustra pe deplin dificultățile create în procesul predării acestui obiect din cauza volumului prea mare de cunoștințe prevăzute.

Într-o singură oră de predare, la lecția „Războaiele greco-persane” profesorul trebuie să predea:

- Cauzele lor. Politica cetroptitoare a imperiului persan (cucerirea Traciei). Asuprirea grecilor din Asia Mică, răscoala lor și ajutorul acordat de cetățile din Grecia. Caracterul războaielor greco-persane.
- Primul război. Pregătirile militare, lupta de la Marathon, cauzele și importanța victoriei ateniene.
- Luptele social-politice din Atena după primul război; Temistocle și Aristide; noi pregătiri de război.
- Al doilea război. Expediția lui Xerxes; luptele de la Thermopile Salamina, Platea, Mykale.

Sfîrșitul războaielor. Liga maritimă de la Delos; ultimele victorii grecești. Insemnătatea războaielor dintre greci și persi — puterica dezvoltare a lumii grecești după înfrîngerea persilor.

În general, programele de istorie suferă din cauza volumului mare de cunoștințe cuprinse în conținutul lor, care nu se pot reda în mod normal în timpul afectat prin planul de învățămînt. Exemple se mai pot da din această programă, precum și din cele de clasele a V-a, a VI-a și a IX-a.

La fel stau lucrurile și cu programele de teorie a literaturii în limbile română, sîrbă, maghiară, germană, care cuprind noțiuni ce nu se pot preda temeinic în numărul de ore stabilit prin planul de învățămînt. De aici volumul mare al manualelor respective și caracterul lor, în parte, inaccesibil.

Predarea geografiei economice la clasa a IX-a se face de asemenea pe baza unor programe încărcate. Geografia economică pe ramuri i s-au rezervat 10 ore. Materia prevăzută la acest capitol are într-o clasă de ore. Pentru a nu lăsa nimic din o parte din prevederile programelor și pentru a le fi înfățișat în mod normal, manualul ar fi trebuit să capete dimensiuni inadmisibile. Autorii le-au proporționat judicios, însă prezentarea problemelor apare totuși uneori, în mod inevitabil, într-un stil telegrafic. În privința capitoului de geografie regională, el a căpatat extindere prea mare, cuprînd într-o jumătate de oră de școală medie, în care această disciplină complexă se predă în numai două ore săptămînal, programa trebuie să se rezume numai la cîteva titluri mai importante tipice, care să fie tratate temeinic.

În unele programe de chimie și matematică, de exemplu, sînt necesare serioase cercetări și consultări pentru o mai justă distribuție a materiei în interiorul fiecăreia de parte. Sînt desuete obiectele asu- spre exemplu, în programa de chimie pentru clasa a VII-a. De natură similară sînt obiectele privitoare și la algebra de clasa a VII-a, geometria de clasa a X-a, geometria analitică de clasa a XI-a, geometria analitică de clasa a XI-a, elaborate încă, pe baza cărora s-au elaborat manualele prin concurs.

În cadrul programelor actuale existente în școli sau alcătuite pentru întocmirea manualelor didactice necesare în anul școlar 1958/59 se găsesc formulări neprecise. Așa, spre exemplu, în programa de istorie de clasa a VI-a este formulat titlul: „Miscările revoluționare din sud-estul Europei” însă prevederile lecției respective includ și răscoala decembristilor din Rusia și mișcarea revoluționară din Polonia, deci nu numai din sud-estul Europei.

La fel putem cita și lecția intitulată: „Lupta pentru libertate și unitate națională, dusă de popoarele subjugate din Europa la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secol. al

XX-lea”, care cuprinde în fond probleme legate de sud-estul Europei.

Unele dintre programe conțin erori științifice. Voi încerca să arăt mai jos numărate greșeli de ordin științific cuprinse în programe spre a ilustra afirmația de mai sus. Iată, spre exemplu, în manualul de teoria literaturii pentru clasa a VIII-a, școli germane, idila a fost trecută greșit în programă la genul liric. În literatura germană ea face parte din genul epic.

Legenda populară „Die Sage” figurează în programă în mod greșit la genul epic în versuri, pe cînd în realitate ar trebui să figureze la genul epic popular în proză, unde își are locul. De asemenea, se poate vedea că unele fragmente din opere literare, care figurează în programa respectivă la limba română, din eroare au fost introduse în programă la limba germană. Lucrul acesta se observă la următoarele exemple, al căror titlu nici nu este cel original, ci pur și simplu tradus la rezează, și anume:

— Die Glocken de Dickens în loc de Silvesterglocken.

— Pêre Goriot de Balzac în loc de Vater Goriot.

— Die Geschichte eines wirklichen Menschen în loc de Die Geschichte eines wahren Menschen.

— Der Geizhals de Molière în loc de Der Geizige.

Lipsirea de genul acesta dintre cele mai serioase se constată la programele școlare pentru școlile cu limbile de predare ale naționalităților conclocoitoare cu număr mic de elevi. Bunoară, unele programe de citire, cum sînt cea slovacă de clasa a V-a, greacă de clasa a V-a etc. cuprind noțiuni de teoria literaturii care au fost prevăzute la bucuți neotrivite pentru explicarea lor. Pe lângă aceasta, programele respective recomandă unele bucuți ce nu se puteau procura, neînținînd seama de condițiile concrete în care se desfășoară învățămîntul în limbile acestor naționalități.

Programele de citire pentru clasele a V-a și a VI-a de la școlile cu limba de predare idis au fost elaborate de asemenea defectuos de către ministere. Cea de clasa a VI-a, pe baza cărora se actualizează autorii întocmesc manualul respectiv, a trebuit să fie refăcută la propunerea autorilor. Se impune o alegere mai atentă și mai exigentă a colaboratorilor pentru programele naționalităților conclocoitoare.

De asemenea programa de citire și gramatică clasa a III-a specială idis a fost elaborată prima dată pe bază greșită, deoarece autorul n-a primit instrucțiunile necesare din partea Ministerului Învățămîntului. O afirmație cuprinsă în articolul menționat mai sus se referă la faptul că în programă s-au rezervat ore pentru recapitularea materiei pe capitole și la finele anului școlar.

Deși această afirmație există, totuși astfel de ore nu există în toate programele, lată, spre exemplu, în programa de trigonometrie clasa a X-a, secția științifică, pe baza căreia s-a elaborat manualul prin concurs, nu sînt prevăzute ore de recapitulare finală la sfîrșitul anului școlar, deși sînt atît de necesare. De asemenea programa de engleză clasa a VII-a, pe baza căreia editura elaborează un manual respectiv pentru 1958—59.

O mare lipsă a Direcției pedagogice o constituie și predarea lor cu întîrzieri spre elaborarea manualelor respective. Din această cauză multe manuale s-au făcut în pripă sau au apărut cu întîrzieri.

În cele cîteva observații m-am oprit doar la unele aspecte legate de volumul și rigurozitatea științifică a actualelor programe. Spațiul gazetei nu ne îngăduie să dăm o extindere mai mare unei ilustrații o situație care reclamă o muncă continuă, dusă cu perseverență și într-un chip cît mai sistematic pentru studierea conținutului acestor programe școlare. Rolul programelor în desfășurarea procesului instructiv-educativ în învățămîntul de cultură generală este atît de mare, încît trebuie să se folosească toate posibilitățile existente acum în țara noastră pentru stabilirea conținutului acestor programe într-un mod cît mai corespunzător cerințelor actuale ale școlii noastre, înuse în fața de partid și de guvern. De aceea autolimitarea semnalată în articolul citat dovedește o atitudine ce se cere gîrnăvic revizuită. Și a ceea ce atît mai mult, cu cît opinia cadrelor didactice, în general, este că programele necesită îmbunătățiri.

Socotim că, în etapa imediat următoare, ar trebui să se supună programele școlare discuției masei largi de cadre didactice pentru a se stringe un bogat material documentar pentru fiecare programă în parte. Odată cu terminarea aplicării noului plan de învățămînt, s-ar putea trece la etapa de perfecționare a conținutului acestor programe. Cadrele didactice, practicieni din învățămînt, au prilejul să le verifice în munca lor la catedră și să-și spună cuvîntul asupra lor. Numai că acest cuvînt al masei de cadre didactice, însușite pentru progresul învățămîntului nostru, trebuie stimulat, încurajat și sistematic ascultat, încurajă și înregistrat înceturi frumose în acest sens. Ele trebuie adîncite. Numai așa acțiunea noastră va avea o bază trainică. În această acțiune, secțiile de învățămînt vor putea da o contribuție însemnată la organizarea acestor discuții. De asemenea socotim că unei astfel de probleme pentru discutarea programelor și manualelor i s-ar putea consacra în viitor o sesiune de consfățiri raionale, care se fac în periodic, la anumite date în timpul anului.

ALEXANDRU BOJIN
redactor șef al Editurii de stat didactice și pedagogice

Pentru un mai mare sprijin procesului de învățămînt

(Urmare din pag. 1)

de noi atelere și dotarea celor existente cu utilajul necesar. În acest scop, organele sindicale din învățămînt vor solicita sprijinul consilierilor sindicale locale și a consilierilor de întreprindere pentru a patrona școlile din apropierea lor.

Una din laturile de cea mai mare importanță ale activității pedagogilor noștri este munca educativă, care contribuie la formarea trăsăturilor morale ale omului societății socialiste. În ultimii ani, datorită măsurilor luate de ministere s-au înregistrat și în acest domeniu rezultate importante. Mulți din absolvenții școlilor noastre au o atitudine justă față de muncă, își iubesc cu înfăcișare patria, manifestă dragoste și atașament față de clasa muncitoare.

Este un fapt bine cunoscut că între procesul de instruire a elevilor și procesul de educare a acestora există o strînsă interdependență și condiționare reciprocă. Iată de ce lipsurile și greutățile menționate în desfășurarea procesului de învățămînt în anii școlari trecuți în școli și universități s-au reflectat și în educația elevilor și studenților, în care se mai manifestă unele deficiențe.

Un factor important în succesul educației literare este conștientizarea în unitatea colectivului școlii. Armonia deplină care domnește, de pildă, în colectivul școlii profesionale din Bacău între profesori, mîștri și direcțiune se oglindește pozitiv în rezultatele muncii educative. De mai mult, înțelegerea și înțelegerea reciprocă, de prietenie cu poartele ce construesc socialismul, de solidaritate cu națiunile și cu toată lumea. Cadrele didactice trebuie să constituie, prin fizionomia lor morală și exemplul personal, adevărate modele pentru elevii și studenții lor.

Organizațiilor sindicale din învățămîntul mediu le revine sarcina să sprijine organizarea cercurilor de meditații pentru fiii de muncitori și țărani muncitori. În această acțiune vor intra cele mai bune cadre didactice. Asemenea cercuri se vor organiza atît în vacanțe, cît și în timpul anului școlar. De asemenea, se va supraveghea cu toată atenția comportarea acestor elevi, precum și modul în care își folosesc timpul lor liber. În acest scop, în colaborare cu conducerea școlilor, se va face apel la comitetele sindicale și la conducerea întreprinderilor.

Folosind toate mijloacele existente în fiecare școală în parte, dezvoltînd inițiativa creatoare a membrilor de sindicat, sprijinind și orientînd munca lor pentru mai buna pregătire a fiilor de muncitori și țărani muncitori, organizațiile sindicale își vor îndeplini una din cele mai importante sarcini pe care partidul și guvernul le pun în fața școlii — aceea de a contribui la formarea intelectualității noi și sănătoase, provenite din poporul și devotate lui.

Cel de al IV-lea Congres al sindicatului va dezbate și multe alte probleme privind activitatea și viața oamenilor muncii din învățămînt și toată lumea. Interesul pe care organizațiile sindicale și marea masă a membrilor de sindicat îl manifestă pentru lucrările congresului ne îndreptățește să socotim că acesta va aduce o nouă întărire a contribuției sindicatului la marea operă de construire a socialismului în patria noastră.

DESCHIDERE A CURSURILOR Institutului de perfecționare a cadrelor didactice

Duminică 10 noiembrie a.c. a avut loc în aula Bibliotecii Centrale Universitare, în prezența tov. C. Prisnea, adjunct al ministrului învățămîntului și Culturii, deschiderea cursurilor Institutului de perfecționare a cadrelor didactice — București.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de tov. Petre Drăgoescu, directorul general al învățămîntului de cultură generală din Ministerul Învățămîntului și Culturii.

În continuare, prof. univ. Stancu Stoian, directorul Institutului de științe pedagogice, a ținut prelegerea inaugurală, cu tema: „Învățămîntul politehnic și experimentarea lui în țara noastră”.

Publicăm mai jos cuvîntul de deschidere rostit de tov. Petre Drăgoescu.

Cuvîntul tovarășului Petre Drăgoescu

Cînd mă întorc cu ochii minții în urmă, acum vreo 11 ani, mă văd deschizînd un curs asemănător cu acesta, cel dintîi curs de perfecționare, după părerea mea, pe care atunci, potrivit condițiilor în care ne găseam, l-am numit: curs de îndrumare pentru democratizarea învățămîntului.

360 de profesori și de profesoare din toate județele țării au participat la aceste cursuri care au ținut 10 zile.

Desigur că noi conferențiarilor de atunci, nu știam mai mult decît conferențiarilor dvs. de astăzi, nu pot să afirm că metodele noastre de atunci erau mai potrivite decît cele de astăzi, nici nu mă gîndesc să susțin că profesorii de atunci erau de o calitate mai înaltă, dar ceea ce mi-a rămas în amintire este atmosfera caldă, prietenească în care s-a muncit atît la cursuri cît și în seminarii, pasiunea care se punea în discuții, entuziasmul cu care se lucra în frământarea unor concepte noi care luminau altfel drumurile bătute de noi. Descoperim o lume nouă și ne întorcem la treburile noastre cu această lumină în ochi și în suflet: ceva nou și mai bun intra în vorbele, gesturile și acțiunile noastre, eram alții. Aci, după părerea mea, stau sensul și rostul cursurilor noastre de perfecționare.

Profesiunea noastră, ca toate profesiunile de altfel, poate cădea, după un timp, în sablon și rutină. Automatismul stă la pîndă și ne sece vorbele de vibrație și să ne învesimeze în plat și cenușiu toată activitatea. Îmbătrînim repede dacă nu ne trezim sau nu sîntem treziți la timp.

Știința, arta, literatura, pe de altă parte, nu ne adastă. Se creează acum într-un an cît nu se

profesorii suverani pe știința lor, suverani pe metoda lor, suverani mai ales pe note... din care n-ai voie să știrbești o iotă ca din tablele legii.

Poate că și de la aceștia pot învăța copiii noștri ceva, dar sigur este că amintirea lor va rămîne ca o coroană veștedă, ulțată într-un cavou.

Acest soi de profesori, dacă nimeresc la cursurile noastre n-au să învețe nimic. Pleacă dintre noi cum au venit, senini și mîrzi, iar dacă-i vei pofti, mai trîziu, la tribună, vor declara ritos că n-au învățat nimic de la cursurile noastre.

Sînt alții profesori, noi cei mulți, care oricît ne-am ști de pregătiri, intrăm în urma (impulsul) chiar în care trăim. N-ăș vrea să intru într-o clasă în care elevii mel ar fi mai la curent decît mine. Legea neînduplecată a profesiei noastre este de a sta cu un pas înaintea generațiilor tinere pe care le creștem, chiar dacă noile cercuri ale gîndului și ale simțirii omenești sînt ale tineretului lor și nu ale virstei noastre obosite.

Și în această privință cursurile noastre de perfecționare ne pot da un ajutor. Ritmul viu al construcției socialismului, cantitatea uriașă de muncă necesară pentru realizarea lui cît mai rapidă cer ceas din lecțiile noastre să fie mai bun decît cel dinainte.

Acest fel de profesori vin la cursurile noastre curioși, cu încredere și cu setea de a ne asculta și urma.

Noi, fără să încercăm să umblăm pe frînghie ca să uimim pe cel dintîi, vom umbla pe pămînt și printre realitățile noastre, pentru cel de al doilea. Și dacă nu vom da de ajuns — deși ne-am pregătit — vom pune una lingă alta peceperile adunate ale dvs., ale tuturor, și vom afla — fără îndoială — căile cele mai drepte-formele cele mai adecvate, metodele cele mai precise care să ne asigure succesul în munca noastră de azi.

Sînt unii dintre noi, profesori presupuși de calitate, intii, profesori de elită, solemnii, pe care i-ani vedea mai cu plăcere într-o vitrină sumptuoasă de muzeu decorativ, rotunzi ca o bilă sau șleuți ca un cristal, oameni care se plimă printre semeni lor cu dezug și privesc pe copii de sus, profesori care cred că știu tot și pot tot, n-au de învățat de la nimeni nimic, oameni a căror tragedie este că se cred osîndiți să-și trăiască viața printre oameni sub orizontul lor mareț și printre copiii pe care ochelarii lor docti îi aruncă departe în proporții microscopice; sînt

Despre tradiție și progres pedagogic

O cunoscută tendință din filozofia burgheză — tradiționalismul — pretinde că tradiția ar fi un fel de fond spiritual, ereditar și imuabil, din care nu trebuie să se „dezrădăcinăm” nici o formă. Tradiția, opusă rațiunii, ar fi marea realitate, rațiunea nimic sau aproape nimic. Adevăratul om de știință, om care se supune faptelor „eternelor”, ar studia în acest caz tradiția, faptele care sînt, nu abstracțiunile rațiunii.

Nu e greu să se vadă caracterul profund sofisticat al acestui mod de a raționa, care caută să imbrace în haină științifică misticismul cel mai obscurantist. În realitate, noțiunea de „tradiție” nu are nevoie de așa de incurcate interpretări pentru a fi înțeleasă. Cuvîntul latinesc „traditio” înseamnă, simplu, faptul de a transmite ceva. Tradiția este, prin urmare, transmiterea de-a lungul generațiilor a tot ceea ce omul socotește demn ca să primească de la înaintași. De aceea, bunul simț și gîndirea cu adevărat științifică nu pot decît să respingă tradiționalismul ca sistem filozofic. Și ele îl resping. Nu însă și tradiția ca atare.

În momentul de mare colitură din istoria omenirii declanșat de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, problema tradiției a apărut și ea, alături de atîtea alte probleme determinate de un eveniment așa de important. Era și firesc s-o ridice atît partizanii revoluției, cit și adversarii ei. Se înțelege, însă, că pentru motive și interese deosebite. Ea s-a pus atît în domeniul culturii în general, cit și în acela mai special al educației.

În domeniul general al culturii și al artei, problema a fost ridicată cu ostentație și pretenții filozofice de către curentul „Proletcult”-ului, al cărui protagonist era machistul Bogdanov. Nesezizind deosebirea dintre modul cum trebuie înțeleasă noțiunea de tradiție și modul cum ea este înțeleasă de tradiționalismul burghez, adepții proletcult-ului respingeau orice fel de tradiție, în numele luptei pentru o cultură cu totul nouă, proletară. Afîșînd un dispreț suveran față de cuceririle culturale din trecut, ei se puneau totodată pe o poziție curat idealistă și antipartinică, de autonomie a culturii în raport cu viața politică și social-economică.

Apogeele acestei devieri s-a manifestat la numai trei ani după Revoluția din Octombrie. El este marcat prin două evenimente culturale deosebit de importante, petrecute ambele în octombrie 1920, cînd partidul, prin Lenin și după indicațiile lui, a luat atitudine hotărîtă împotriva devierii. Aceste evenimente sînt: hotărîrea P.C.U.S. ca încheiere la congresul proletcult-ului și cîvîntarea lui Lenin la Congresul al III-lea al Uniunii Tineretului Comunist. Cunoașterea spiritului care a stat la baza hotărîrilor luate de partid atunci este deosebit de importantă pentru pedagogia noastră.

Împotriva tezelor proletcultiste, Lenin a propus și partidul a aprobat cunoscuta rezoluție „Despre cultura proletară”. Două idei de bază se desprind din această rezoluție: partinitatea culturii și legătura ei cu trecutul. Prima idee este exprimată lapidar în următoarele cuvinte: „În Republica Sovietică muncitorească-jărdnească, întreaga organizare a educației, atît în domeniul politic cultural în general, cit și în domeniul artei în special, trebuie să fie pătrunsă de spiritul luptei de clasă a proletariatului”. Cea de a doua, la rîndul ei, este formulată după cum urmează: „Marxismul și-a cucerit însemnătatea sa istorică mondială, de ideologie a proletariatului revoluționar, datorită faptului că nu e respinsă citiți de nimeni cuceririle valoroase ale epocii burgheze, ci dimpotrivă, și-a însușit și a prelucrat tot ce a fost mai de preț în dezvoltarea

de mai bine de două mii de ani a gîndirii și culturii umane. Numai munca necontenită pe această bază și în această direcție, însuleșită de experiența practică a dictaturii proletariului... poate fi recunoscută ca dezvoltare a unei culturi cu adevărat proletare”.

Această poziție fixează Lenin și în cîvîntarea ținută în ziua de 2 octombrie 1920, cu prilejul cîmii de al III-lea Congres al Comsomolului. „Școala veche — spune Lenin — înfăurea slugie necesare capitaliștilor... Aceasta înseamnă că noi trebuie să înălțăm o astfel de școală”.

„Așadar, „învățămîntul, educația și instruirea dată noilor generații, care vor crea societatea comunistă, nu pot rămîne cele de altădată. Învățămîntul, educația și instruirea tineretului trebuie să pornească însă de la materialul lăsat de societatea veche”. De aci și sarcina de bază a tineretului, în vederea tocmai a construirii culturii proletare. „Sarcina constă în a învăța”, sarcina constă în a-și însuși cuceririle de pînă acum ale culturii.

Am putea rezuma teza leninistă astfel: noi nu sîntem principalii împotriva tradiției, dar avem față de ea o atitudine partinică: trebuie să înălțăm o nouă școală, zăgăzită de „tradiționalismul” burghez, dar să ne însușim cu sîrguință tot ceea ce e viu și progresist din trecut, tot ceea ce ne ajută să construim socialismul și să făurim o cultură nouă, proletară.

De pe această poziție s-a muncit în Uniunea Sovietică în domeniul școlii și pedagogiei. Rezultatul efortului depus în această direcție, în cele patru decenii care s-au scurs de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a fost, în primul rînd, reconsiderarea trecutului pedagogic. Datorită acestui fapt este azi clar pentru noi aportul adus științei educației de către marii pedagogi din epoca de ascensiune a burgheziei și început de așezare a orînduirii capitaliste (Komensky, Locke, Rousseau, Pestalozzi, Diesterweg), după cum clar ne este și aportul adus de pedagogii și gînditorii progresiști ruși din secolul al XIX-lea (Herzen, Belinski, Ușinski, Cernîșevski, Dobroliubov), într-o perioadă cînd pedagogia burgheză apuseană începuse să prăvălească vechile poziții progresiste.

Realizările științei sovietice în acest domeniu ne-au ajutat și ne ajută mult să reconsiderăm propriul nostru trecut pedagogic. În ce fel? Acest lucru se cade să fie lămurit. El poate fi exprimat și oarecare tendință proletcultistă sectară, cum era aproape firesc să existe, ea n-a fost însă nici atît de deschisă și nici, mai ales, organizată, ca în primii ani de după revoluție în Uniunea Sovietică. Acest lucru de asemenea este firesc, pentru că noi aveam ca exemplu ceea ce se petrecuse cu un sfert de veac înainte tot în U.R.S.S. O altă tendință s-a manifestat mai ascuțit în noi însă: un fel de teamă de a ne ocupa parca de propriul nostru trecut școlar și pedagogic, pentru a nu greșim în revalorificarea lui. Rezultatul era în fond identic, totuși, cu acela al acțiunii proletcult-ului.

În ultima vreme, această dificultate a fost învinsă însă și ea pe cale de a fi învinsă. De cîțiva ani cadrele noastre de cercetători — și mai tineri și mai vîrstnici — se apleacă atent și cu tot mai multă grijă peste „galbenele file”, pentru a le reține înțelepciunea. Ne-au ajutat și ne ajută, în această muncă, exemplul cercetătorilor sovietici în domeniul istoriei pedagogiei; muncă a istoricilor din țara noastră și pregătirea, pe zi ce trece mai bună, a cercetătorilor noștri. Nu am dat încă lucrarea de ansamblu care se așteaptă de la noi și pe care sîntem datorii s-o dăm cit mai curînd, dar cîteva studii promițătoare de lucruri mai bune s-au dat.

Prof. univ. STANCIU STOIAN

1) V. I. Lenin: Opere, XXXI, p. 299-300.
2) Ibidem, p. 270.
3) Ibidem, p. 306.
4) V. I. Lenin: Opere, XXX, p. 521.

Eleveii clasei a VIII-a de la școala medie mixtă din Cîmpia Turzii, în atelierul de lăcătușerie.

Pe drumul politehnizării învățămîntului

Într-un an

„Directorul școlii medii „B. P. Hașdeu”, tovarășul Ioan Buteică, vorbește larg despre importanța politehnizării învățămîntului, despre necesitatea înființării în școală, în acest scop, a unor ateliere și a unui lot experimental pentru a da elevilor deprinderi practice în diverse domenii: mecanică, electricitate, tâmplărie, lăcătușerie, agricultură etc.

„Care dintre dvs. ar putea să ne ajute?” — întrebă el, uitîndu-se cu neastîmpăr pîndre rîndurile invitaților. Erau acolo — alături de cadrele didactice ale orașului — directorii celor mai de seamă întreprinderi din Buzău, Ioan Buteică știa că mulți dintre ei vor fi gata, ca și în alte rînduri, să ajute școala. Aștepta...

Și iată că, într-adevăr, începură să se audă angajamente concrete. Atelierul C.F.R. Buzău, care patrona școala, se oferă să pună la dispoziția ei unele și utilaje necesare atelierului de mecanică. Cooperativa „Stejarul” se angajă să dea unele și utilaje pentru atelierul de tâmplărie. Iși mai oferă sprijinul școala C.F.R. și centrul școlar agricol din Buzău.

Ministerul Învățămîntului și Culturii a sprijinit și el acțiunea valoroasă întreprinsă de școala medie „B. P. Hașdeu”, trimițîndu-i zece teighele noi-noute, din lemn masiv, pentru atelierul de tâmplărie.

De-atunci s-a scurs un an și mai bine... Trec prin atelierele școlii și mă uit cu mirare la „meșterii” de-o șchioapă care minuiesc cu îndemnare rîndeau sau ferăstrăul, pila sau sublerul, care măsoară lungimi, volume și greutăți.

Activitățile practice se desfășoară pe grupe, în timpul orelor de lucru în atelierele de lăcătușerie, mecanică și tâmplărie au ieșit din minile elevilor, sub îndrumarea maestrilor Toma Chiuru și Ion Tău-tu, tot felul de obiecte folositoare: balante, dinamometre, cumpăna zidarului, pendule electrice, scaunele portative, dulapuri, ștergătoare, funduri de tocat, ciocane din lemn, perii, cuiere etc.

Tinerii electricieni, ajutați și îndrumați de profesorii de specialitate Stădnicov și Pinghel, au instalat în toată școala sonerii. Cercul amatoriilor fotografi a făcut interesante reproduceri de fotografii și documente, folositoare lecțiilor de literatură, istorie etc.

Nici tinerii naturaliști nu s-au lăsat mai prejos. Sub îndrumarea profesorului Gheorghe Olaru ei au lucrat intens pe lotul experimental, învîșînd cum se îngrijesc culturile, cum se aplică regulile agrotehnice, cum se obțin recolte bogate.

Admirați au numai de elevii școlii lor, ci de elevii tuturor școlilor orașului sînt tinerii geografi și geologi. Ei au amenajat o căsuță meteorologică, cu un barometru și un termometru care indică timpul probabil, au instalat o gruietă și un anemometru — ca niște mici avioane în virful unui stîlp — pentru a indica direcția și viteza vîntului.

La sfîrșitul anului școlar trecut, sub conducerea profesorilor Silvestru Sîntaru, Gh. Olaru și Laurențiu Stan, o mare parte din elevii școlii au pornit într-o excursie lungă prin țară, vizitînd Bucureștii, Oravița, Moldova Nouă, Reșița, Timișoara, Munții Rodnei, Clujul,

Munții Bucegi, Valea Lotrului etc. Din excursie tinerii tehnicieni și geografi s-au întors cu caiete pline de notițe și însemnări, tinerii naturaliști cu ierbură și insectare voluminoase, geologii cu tot felul de roci prețioase, iar fotografiile amatori cu albume pline de imagini ale celor mai pitorești peisaje ale patriei.

„Toate acestea s-au petrecut într-un singur an. Acum însă atelierele școlii se arată neîncăpătoare. De curînd, profesorii-maștri au înaintat direcției un raport: „Nu mai putem face față. Trebuie lărgit spațiul atelierelor”. Drept răspuns, tovarășul Ion Buteică a convocat cadrele didactice la o sedință urgentă cu tema „Noi măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului politehnice în școala noastră”. Și a atras atenția profesorilor: „Aveți grijă să veniți cu propuneri concrete. Cit mai multe propuneri”.

STELA NEAGU

Se înființează noi ateliere școlare

Cadrele didactice din regiunea Bacău au reușit să obțină rezultate frumoase în ce privește extinderea lucrărilor practice de atelier. Primul pas l-a făcut, încă în anul școlar trecut, școala medie nr. 1 din orașul Bacău. Cadrele didactice de la această școală au amenajat, cu sprijinul citorva întreprinderi, ateliere de lăcătușerie și tâmplărie. Rezultatele obținute în organizarea lucrărilor practice au fost deosebit de bune. În obținerea acestor rezultate cadrele didactice au fost sprijinite de colecțiul didactic al școlii profesionale nr. 1 din Bacău.

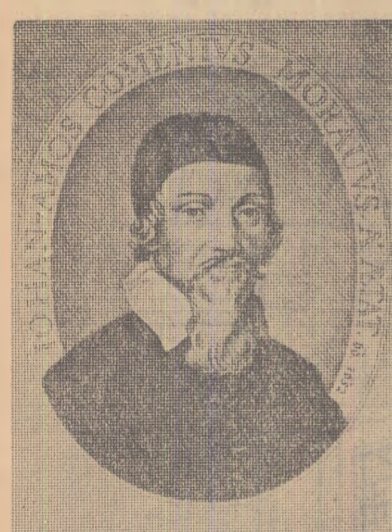
Exemplul școlii medii nr. 1 a fost urmat și de școlile de 7 ani nr. 1, 2, nr. 5 și nr. 6, la care sînt în curs de organizare lucrări practice de atelier. Și aceste școli primesc ajutorul cadrelor didactice de la școala profesională nr. 1 din localitate.

Cu sprijinul secției de învățămînt, au fost organizate lucrări practice de atelier și într-o serie de școli din cuprinsul regiunii — de pildă, la

școala medie nr. 1 și la școala de 7 ani nr. 3 din Roman, la școala medie nr. 2 din Piatra Neamț, la școala de 7 ani din Bistrița, la școala medie nr. 2 din Tîrgu Neamț. Se desfășoară pregătiri pentru organizarea lucrărilor practice de atelier la școala de 7 ani nr. 5 din Roman, la școala medie din Comănești, la școlile de 7 ani din Zemes, Dărmanesti și Urecheni, la școlile medii din Bălănești și Tg. Ocna, la școlile de 7 ani din Onesti și Tazlău.

Exemplele de mai sus ilustrează eforturile pe care le depun cadrele didactice și conducerea școlilor din regiunea Bacău pentru realizarea sarcinilor învățămîntului politehnice. Considerăm necesar de a se procedea la un cit mai larg schimb de experiență în ceea ce privește activitatea lucrărilor practice în atelierele școlare cit și în ce privește desfășurarea și rezultatele acestor lucrări, pentru îmbunătățirea necontenită a muncii în această privință.

B. T. DUMITRU IONESCU

La sărbătorirea lui JAN AMOS KOMENSKY

tato în acord cu tendințele sociale ale epocii sale. Opera lui a avut un rol imens în dezvoltarea ideilor pedagogice și învățămîntului, a exercitat o influență considerabilă asupra teoriei și practicii pedagogice nu numai în țara sa, ci în toată Europa, și în lumea întreagă, nu numai în vremea sa, ci de-a lungul secolelor care s-au scurs.

Contribuția lui J. A. Komensky la tezaurul științific al omenirii este bogată și mărețată. Filozoful Leibnitz considera gîndirea și opera sa pedagogică drept „cel mai solid fundament al învățămîntului popular”. Iar istoricul francez Michelet considera că „Komensky este cel mai mare geniu universal care, sîntînd ființă de împărat, și-a părăsit patria pentru a cuceri în schimb omenirea”. Goethe, în lucrarea sa „Poezie și Adevăr”, amintindu-și amintirile în legătură cu începuturile învățămîntului său, vorbește de uscăciunea putinelor cărți pe care le puteau folosi pe atunci copiii, menționînd cu prețuire și înclinare lucrarea lui Komensky „Orbis sensualium pictus”.

„Participînd la sărbătorirea pe plan mondial a lui Jan Amos Komensky împărtășim pe deplin bucuria poporului cîm, al cărui fiu a fost marele Komensky și ne simțim, de asemenea, mîndri de faptul că marele pedagog ceh și-a deslășurat o parte însemnată din activitatea sa de strălucit pedagog teoretician și de scrupulos pedagog practician pe teritoriul Transilvaniei. Actul scrierii și opere dintre cele mai importante: „Orbis sensua-

lium pictus”, „Schola ludus” și „Lectio scholae bene ordinata”.

Pentru a aprecia just contribuția lui J. A. Komensky la tezaurul științific al omenirii trebuie să ținem seama de indicațiile lui Lenin: „Măritările istorice se apreciază nu după ceea ce n-au dat personalitățile istorice în comparație cu cerințele timpului nostru, ci după ceea ce au dat ele nou în comparație cu predecesorul”. Opera lui J. A. Komensky este strîns legată de timpul în care a trăit, de condițiile economico-sociale din acel timp și de problemele care stăteau în fața poporului său. Exploatat în mod nemernic de nobili lipsiți de independență politică și amenințat în însăși existența sa, J. A. Komensky a trăit și a activat între anii 1592-1670, la intersecția a două lumi, în timpul marilor frămîntări sociale-economice și ideologice care caracterizează perioada decăderii feudalismului și începuturilor capitalismului. În această perioadă de mari prefaceri, poporul ceh ducea o luptă crîncină împotriva dărnărilor independenței sale — înrobitorii germani și biserica catolică — și se strălucia să-și mențină și să-și dezvolte cultura. Pe de altă parte, marele pedagog ceh, învîșîndu-și la o schimbare a stărilor sociale. Toate aceste revendicări ale poporului ceh s-au împletit în lupta cu caracter social și național care a luat forma mișcărilor pentru reforma bisericească, a pedagogiei. Preocupat de cele mai importante: „Orbis sensua-

lium pictus”, „Schola ludus” și „Lectio scholae bene ordinata”.

Pentru a aprecia just contribuția lui J. A. Komensky la tezaurul științific al omenirii trebuie să ținem seama de indicațiile lui Lenin: „Măritările istorice se apreciază nu după ceea ce n-au dat personalitățile istorice în comparație cu cerințele timpului nostru, ci după ceea ce au dat ele nou în comparație cu predecesorul”. Opera lui J. A. Komensky este strîns legată de timpul în care a trăit, de condițiile economico-sociale din acel timp și de problemele care stăteau în fața poporului său. Exploatat în mod nemernic de nobili lipsiți de independență politică și amenințat în însăși existența sa, J. A. Komensky a trăit și a activat între anii 1592-1670, la intersecția a două lumi, în timpul marilor frămîntări sociale-economice și ideologice care caracterizează perioada decăderii feudalismului și începuturilor capitalismului. În această perioadă de mari prefaceri, poporul ceh ducea o luptă crîncină împotriva dărnărilor independenței sale — înrobitorii germani și biserica catolică — și se strălucia să-și mențină și să-și dezvolte cultura. Pe de altă parte, marele pedagog ceh, învîșîndu-și la o schimbare a stărilor sociale. Toate aceste revendicări ale poporului ceh s-au împletit în lupta cu caracter social și național care a luat forma mișcărilor pentru reforma bisericească, a pedagogiei. Preocupat de cele mai importante: „Orbis sensua-

lium pictus”, „Schola ludus” și „Lectio scholae bene ordinata”.

Pentru a aprecia just contribuția lui J. A. Komensky la tezaurul științific al omenirii trebuie să ținem seama de indicațiile lui Lenin: „Măritările istorice se apreciază nu după ceea ce n-au dat personalitățile istorice în comparație cu cerințele timpului nostru, ci după ceea ce au dat ele nou în comparație cu predecesorul”. Opera lui J. A. Komensky este strîns legată de timpul în care a trăit, de condițiile economico-sociale din acel timp și de problemele care stăteau în fața poporului său. Exploatat în mod nemernic de nobili lipsiți de independență politică și amenințat în însăși existența sa, J. A. Komensky a trăit și a activat între anii 1592-1670, la intersecția a două lumi, în timpul marilor frămîntări sociale-economice și ideologice care caracterizează perioada decăderii feudalismului și începuturilor capitalismului. În această perioadă de mari prefaceri, poporul ceh ducea o luptă crîncină împotriva dărnărilor independenței sale — înrobitorii germani și biserica catolică — și se strălucia să-și mențină și să-și dezvolte cultura. Pe de altă parte, marele pedagog ceh, învîșîndu-și la o schimbare a stărilor sociale. Toate aceste revendicări ale poporului ceh s-au împletit în lupta cu caracter social și național care a luat forma mișcărilor pentru reforma bisericească, a pedagogiei. Preocupat de cele mai importante: „Orbis sensua-

hotărît să ajute poporul său să meargă spre un viitor luminos, Komensky își dă însă seama că împrejurările de atunci sînt potrivnice poporului ceh. El este convins că, în asemenea împrejurări, singura posibilitate de a-și ajuta poporul este de a-i da o educație bună. De aceea scrie opera „Didactica magna”. Komensky schitează de asemenea imaginea unui stat desăvîșit, din care să fie înlăturate toate relele. În realizarea acestei orîndiri, socotește el, numai cunoașterea lucrurilor poate arăta oamenilor și în domeniul științelor sociale, adevărul drum și poartă pregătirii științelor de mizerie. Astfel, Komensky atribuie educației și învățămîntului un rol covârșitor în ameliorarea omului și a omenirii.

După Komensky, educația în totalitatea formelor de influențare reprezintă mijlocul de a-l forma pe om, de a-l introduce și a-l face să trăiască într-o umanitate cit mai aleasă. Educația este procesul umanizării omului, este singura cale de a-l face să realizeze menirea lui de om, spre care cu toții trebuie să tindem cu toate străduirile noastre.

Înșuleșit de acest noțiune, G. Komensky pune întregul său efort în serviciul umanității, în primul rînd în serviciul poporului ceh, convins fiind că „nu servesci umanitatea dacă nu servesci poporul tău”. Bogata lui viață este un monument închinat instruirii și educării tinerilor generații.

În Cehia, ca profesor și director al școlii secției Fratruilor Boemi, în Polonia unde l-a purtat vitregia condițiilor, în Transilvania, în Suedia sau în Anglia, unde a fost chemat pentru organizarea unui învățămînt nou, preluîndu-se a lucrul cu sîrguință și optimism.

Memoriarul tot înaintea de a înțelege cele învățate. Învățătura era neatrăgătoare, grea, obscură. Copiii erau constrînși să învețe cu ajutorul unor metode nepedagogice, crude. Komensky manifestă repulție față de această pedagogie, față de școala și educația timpului: „Întodeună, cînd mă gîndesc la aceasta mi se cutremură inima și întreaga ființă mi se umple de teroare... Dintre multele mi sînt și eu însumi unu, un nenorocit om căruia frumosa primăvară a întregii sale vieți, anii înfiorători ai tinerii și s-au pierdut în mizerie cu școlăritul... Cit de deosebită amintire de timpuriu pierdut nu mi-a scos suspine din piept, în crimi din ochi și vaele din inimă. Cit de des nu m-a silit pe mine această durere să oțlez: da-mi. Doamne, înșopii anii pierduți!”.

Povînit de la convingerea că „înguririle și dorințele trebuie transformate în încercări de a afla ceea mai bun”, Komensky se va strădui să găsească alte căi și metode, științifice și umane. El preconizează un învățămînt pentru toți: nobili și plebe, bogăți și săraci, băieți și fete, atît din orașe cit și din cîntănele înapoiate. Cere ca educația să se dea la vîrstă cea mai potrivită, în copilarie. Instrucția fundamentală să fie aceeași pentru toți și ea să fie dată în limba maternă. Cît înzeștrăți și dorințe de învățătura nu trebuie să fie în vîrstă, fîl împiedicată de a urma studiul chiar în școli superioare. Desigur, așa cum Komensky supra-apreciază rolul educației în condițiile orînduirii respective, nu vede nici felul în care copiii poporului sînt, în fapt, împiedicată să învețe.

Noul sistem de organizare a învățămîntului modern: școala maternă — în familie — școala primară, școala latină gimnazială — și academia (universitatea). La baza acestui sistem atipic îl pune o periodizare a vîrstelor apropiată în principiu de periodizarea științifică a vîrstelor, ceea ce dovedește la el o adîncă cunoaștere

Învățătoria sprijină activitatea de cercetare științifică

Institutul de cercetare economică al Academiei R.P.R. a întreprins, între 1 august și 30 septembrie a. c., o serie de cercetări monografice în regiunile București-Craiova, Constanța, Iași-Suceava, Timișoara, Stalin, precum și în Regiunea Autonomă Maghiară.

În aceste cercetări lucrătorii Institutului au fost ajutați de un număr de învățători din regiunile respective, care au contribuit la studierea condițiilor naturale din satele lor, a populației acestora, a modului de producție, a schimburilor dintre sat și oraș, a nivelului de viață al locuitorilor, precum și a suprastructurii satelor. Mergînd din casă în casă și sînd de vorbă cu zeci și sute de locuitori, cercetînd documentele îngăbenite de ani, studînd diferite cărți, broșuri, reviste și ziare de azi și de ieri, pedagogii au completat diferite chestionare statistice și, pe marginea lor, au tras importante concluzii.

Foarte bune rezultate a obținut în activitatea de cercetare învățătorul Mihail Stan din satul Dorobanțu, regiunea Constanța. Timp de două luni el a studiat o bogată bibliografie privind satul Dorobanțu și satele vecine, a cules cu răbdare și pricepere importante date statistice, a stat de vorbă cu bătrînii satului și astfel a reușit să elaboreze două referate de o importanță deosebită: „Nivelul de viață culturală în satul Dorobanțu și în satele vecine” și „Colonizările, dreptul de proprietate și istoria economică a satului Dorobanțu și a satelor vecine”. Aceste lucrări vor fi incluse în monografia satului Dorobanțu elaborată de institut.

Printre învățătorii care au dovedit deosebită pricepere și perseverență în culegerea datelor și prelucrarea lor trebuie menționați, de asemenea, tovarășii: Vasile Darie din Olteanștii, regiunea Iași; Alexandru Preliceanu din Horodnicul de Jos, regiunea Suceava; Emanoil Simbotin din Micasasa, regiunea Timișoara, și Nicolae Stănescu din Budești, regiunea București. Rezultate bune au înregistrat și învățătorii Gheorghe Cojocaru din Sîmihaiul Român, regiunea Timișoara; Olimpiu Ionescu din Dioști, regiunea Craiova și Rozașia Fabian din Mădărașul de Cîmpie, Regiunea Autonomă Maghiară.

Lucrările efectuate de învățători în cadrul echipelor monografice sînt centralizate la Institutul de cercetări economice al Academiei R.P.R. și vor fi utilizate în monografiile ce urmează să fie tipărite. Astfel, munca modestă, dar deosebit de valoroasă a cadrelor didactice se dovedește utilă și rodnică nu numai în școală și pe tărîm cultural, cit și în cadrul mai larg al cercetărilor științifice, contribuînd astfel la cunoașterea problemelor economice și sociale ale satelor.

B. T. DUMITRU IONESCU

Antonin Zapotocky a încetat din viață

Tovarășul Antonin Zapotocky s-a născut la 19 decembrie 1884, la Zakolany. La vârsta de 16 ani el intră în rândurile tineretului social-democrat, viața sa devenind de atunci indisolubil legată de întreaga istorie a mișcării muncitorești din Cehoslovacia. Până la primul război mondial, ca militant activ al acesteia, el ia parte la luptele duse pentru votul universal, la luptele sindicale, consacrandu-și talentul politic și organizatoric în luptă pentru a mișcării muncitorești. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și evenimentele din Rusia l-au arătat drumul just. Aderând la aripa stângă a Partidului Social-Democrat, el participă activ la lupta împotriva oportunistului, iar în 1920 este trimis ca delegat la Moscova pentru a participa la Congresul al II-lea al Internaționalei Comuniste, unde s-a întâlnit cu V. I. Lenin. În această perioadă el se convinge de necesitatea întemeierii unui nou partid, leninist.

Antonin Zapotocky este unul din fondatorii Partidului Comunist din Cehoslovacia, în 1921, și activitatea sa reprezintă un capitol important din istoria partidului. În 1922 el a fost ales secretar general al partidului. În 1925 a fost ales în conducerea mișcării sindicale și și-a îndreptat eforturile spre crearea unei mișcări sindicale unite, înțelegând bine că sindicatele unite sînt o armă puternică a oamenilor muncii în lupta împotriva capitaliștilor.

În anii cînd republica a fost amenințată de fascismul hitlerist și burghezia națională și-a arătat adevărata ei față trădătoare. A. Zapotocky a apărut în mod ferm politică partidului. Cînd Cehoslovacia a fost ocupată de armata hitleristă, Comitetul Central din ilegalitate al partidului a hotărît ca tovarășul Zapotocky să continue lupta în străinătate.

În timpul încercării de a trece frontiera, A. Zapotocky a fost arestat de Gestapo și închis într-un lagăr de concentrare unde a fost deținut pînă în 1945. Grosii închisorilor naziste au a frînt voința sa neclintită de viață.

Cu entuziasm care-l caracteriza el s-a încadrat, imediat după eliberare, în lupta pasnică creatoare.

În iunie 1948, după alegerea lui Klement Gottwald ca președinte al Republicii Cehoslovace, Antonin Zapotocky a fost numit în fruntea guvernului cehoslovac. După moartea președintelui Klement Gottwald, Antonin Zapotocky a fost ales la 21 martie 1953 președinte al Republicii Cehoslovace.

În acest post de înaltă răspundere de stat, pe care l-a ocupat timp de peste 4 ani, Antonin Zapotocky a dobindit dragostea și adevărul respect al poporului cehoslovac. El a fost apropiat de toți cei ce muncesc — muncitori, țărani sau intelectuali — s-a interesat de munca lor, pe care a urmărit-o în permanență.

Viața lui Antonin Zapotocky reflectă o epocă întreagă de luptă pentru victoria socialismului. De numele lui vor rămîne pentru totdeauna legate pagini glorioase ale construirii socialismului în Republica Cehoslovacă.

TELEGRAMA

Adunării Naționale a Republicii Cehoslovace, Consiliului de Miniștri al Republicii Cehoslovace, Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac

Dragi tovarăși,

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine, Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romine, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, întregul popor român exprimă Adunării Naționale a Republicii Cehoslovace, Consiliului de Miniștri al Republicii Cehoslovace, Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac, clasei muncitoare și poporului fratresc cehoslovac cele mai sincere condoleanțe și iau parte la durerea pricinuită de încetarea din viață a tovarășului Antonin Zapotocky, președintelui Republicii Cehoslovace, membru în Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac.

Luptător de frunte pentru făurirea și propășirea Cehoslovaciei democrat-populare, militant eminent al mișcării muncitorești internaționale, tovarășul Antonin Zapotocky și-a închinat întreaga viață libertății și fericirii poporului cehoslovac, cauzei nobile a socialismului și păcii.

Cinstind figura luminoasă a tovarășului Zapotocky, Partidul Muncitoresc Român și poporul nostru își manifestă hotărîrea neclintită de a cimenta și mai mult colaborarea frățească și prietenia indestructibilă dintre Republica Populară Romină și Republica Cehoslovacă, strîns unite în marea familie a țărilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică.

În numele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine

În numele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine

DR. PETRU GROZA

CHIVU STOICA

În numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român

GH. GHEORGHIU-DEJ

Un colț al standului românesc de la expoziția organizată cu prilejul celei de-a 20-a sesiuni a Conferinței internaționale pentru instrucțiune publică

Conferința internațională pentru INSTRUCTIUNE PUBLICĂ

UNESCO, împreună cu Biroul Internațional de Educație convocă în fiecare an la Geneva o conferință internațională, în cadrul căreia se analizează problemele cele mai importante în legătură cu instrucțiunea publică. Aceste conferințe privesc un prețios schimb de experiențe și informații în legătură cu diversele sisteme de educație școlară și gradul de dezvoltare a bazei materiale a învățămîntului în diferite țări. Țara noastră a participat cu regularitate la toate conferințele.

Ultima sesiune a Conferinței Internaționale — cea de-a 20-a — a discutat trei probleme importante: dezvoltarea construcțiilor școlare; pregătirea profesorilor înscriși în cu formarea cadrelor didactice din învățămîntul primar (învățătorii); rapoartele ministerelor de învățămînt asupra dezvoltării învățămîntului în anul școlar 1956-1957.

La conferință au participat 63 de țări, precum și numeroși reprezentanți ai organizațiilor internaționale de știință, educație și cultură ale O.N.U. Alături de delegația U.R.S.S., care a fost cea mai numeroasă și cea mai reprezentativă, la conferință au participat toate țările lagărului socialist, în afară de Republica Populară Chineză, care nu a fost încă acceptată ca membră a UNESCO datorită altitudinii obstrucționiste a delegației S.U.A. Delegațiile țărilor din lagărul socialist, precum și delegațiile indiene, egiptului și ale altor țări au susținut cu tărie restabilirea drepturilor Republicii Populare Chineze în această organizație internațională.

Țara noastră a fost reprezentată la conferință de delegația condusă de tov. Gh. Ploșteanu, secretar general al Ministerului Învățămîntului și Culturii.

La dezbaterile primului punct din ordinea de zi, privind construcțiile școlare, s-a arătat că dezvoltarea continuă a învățămîntului nu va putea fi înlăpătată dacă țările nu vor dispune de localuri de școli suficiente. Toate delegațiile au subliniat dreptul pe care-l are orice copil — fără nicio discriminare — la învățătură, arătînd că pregătirea elevilor nu poate fi realizată decît în localuri adecvate.

Din rapoartele și discuțiile purtate a reieșit clar ritmul rapid în care se desfășoară construcțiile școlare în țările lagărului socialist, precum și faptul că repararea acestor construcții este din ce în ce mai proporționată în raport cu harta geografică și etnografică a țărilor respective. În contrast cu aceasta, în multe țări capitaliste, ca și în țările încă dependente sau în acelea

de abia s-au eliberat de sub jugul colonialismului se întâmpină numeroase greutăți în rezolvarea problemei construcțiilor școlare. Aceste greutăți sînt determinate de lipsa de fonduri — care, în cazul unor țări capitaliste, iau destinația cursei înarmărilor — de lipsa materialelor, a asistenței tehnice etc.

Delegația țării noastre a expus stadiul în care se găsește construcțiile școlare și modul cum a fost soluționată această problemă în Republica Populară Romină, scoțînd în evidență grija pe care o acordă statul nostru de democrație populară construcțiilor școlare, cărora le asigură — prin planul de stat — fondurile, materialele și constructorii necesari. De asemenea, delegația țării noastre a prezentat conferinței proiectele tip elaborate în R.P.R. pentru diversele construcții școlare. Ținînd seama de faptul că noi am experimentat deja sistemul construcțiilor școlare tip, mai multe delegații — printre care și aceea a Angliei — au remarcat stadiul avansat și succesele obținute de noi.

Conferința a recomandat aplicarea unor principii care se aplică cu succes în R.P.R. și în celelalte țări ale lagărului socialist, ca planificarea pe perioadă mai îndelungată a construcțiilor școlare, finanțarea lor de către stat, dirijarea și centralizarea acestora de către un organ central, sprijinul organelor locale etc. De asemenea, a fost adoptată propunerea țărilor din lagărul socialist de a se da o mai mare atenție schimburilor internaționale în acest domeniu și de a se acorda ajutor țărilor slab dezvoltate.

În legătură cu problema pregătirii profesorilor înscriși în cu formarea cadrelor didactice destinate învățămîntului elementar au fost analizate sistemele utilizate în prezent în diferite țări pentru pregătirea acestor profesori. În urma discuțiilor purtate, conferința a subliniat că profesorii de pedagogie pot asigura o pregătire completă viitorilor învățătorii numai dacă ei înșiși mențin contactul cu învățămîntul elementar. Totodată, s-a arătat că profesorii trebuie să inițieze pe elevii lor asupra sistemelor moderne de educație și asupra metodelor creatoare de muncă. În instituțiile care pregătesc cadre didactice pentru învățămîntul elementar trebuie să predomine studiul științelor legate de educația copiilor și să se dea atenția cuvenită aplicării practice a acestora. Conferința a recomandat să se acorde o atenție deosebită selecționării și pregătirii profesorilor care predau cunoștințele de ordin general, special și pedagogic în instituțiile care pre-

gătesc învățătorii. Pregătirea învățătorilor trebuie realizată în instituțiile pedagogice de nivel superior, în cadrul personal didactic foarte bine calificat. Profesorii de pedagogie trebuie să păstreze contactul cu învățămîntul practic. Se recomandă ca aceștia să fie chemați periodic la anumite cursuri de perfecționare.

În continuare conferința a analizat o serie de probleme privind organizarea învățămîntului, din toate țările participante, asigurarea bazei materiale a acestuia, dezvoltarea instituțiilor de învățămînt, metodele pedagogice utilizate în școli și rezultatele obținute, programele analitice etc.

Cu prilejul conferinței s-a organizat o expoziție în cadrul căreia o serie de țări, printre care U.R.S.S., Cehoslovacia, Bulgaria, România, S.U.A., Franța, Italia ș.a. au prezentat materiale privind dezvoltarea învățămîntului. Standul țării noastre a reușit un deosebit succes. Deși mic, acest stand — proiectat și executat în țară de către specialiștii din Direcția construcții și investiții din Ministerul Învățămîntului și Culturii — a reprezentat, prin tematica și prin exponatele lui, realizări importante obținute în anii puterii populare. Mobilierul expus, sculptat într-un veritabil stil românesc, a fost apreciat de toate delegațiile și de publicul vizitator. Într-un reușit friz decorativ au fost prezentate bogățiile ale solului și subsolului țării noastre, precum și îndeletnicirile specifice poporului nostru. De asemenea, standul a cuprins exponate în legătură cu construcțiile școlare, cu pregătirea teoretică și practică a cadrelor didactice, cu dezvoltarea generală a tuturor ramurilor de învățămînt.

Delegația noastră a prezentat și un plan în care au fost expuse realizările cele mai importante obținute în țara noastră în domeniul construcțiilor școlare, precum și formele de învățămînt de toate gradele. Planul a constituit un prețios material documentar și propagandistic pentru toți vizitatorii expoziției și pentru participanții la conferință. Participarea delegației țării noastre la cea de-a 20-a sesiune a Conferinței Internaționale pentru Instrucțiune Publică a fost deosebit de rodnică. Ea a dovedit că și în viitor țara noastră va putea aduce o contribuție din ce în ce mai însemnată la dezvoltarea științei și culturii, la dezvoltarea învățămîntului public.

Ing. C. PEȘTIANU
director al Direcției construcții și investiții din Ministerul Învățămîntului și Culturii

NOTĂ

Despre visare și visători

Să spună că visarea este un proces al imaginației, orientat spre viitor — și anume spre viitorul dorit. Un castror cu totuși diferit îl are visarea cînd apare ca o întocmire a realității. Se știe, în adevăr, că unii oameni își făuresc visurile de realitate. Asemenea oameni răsesc în visuri îndeplinirea imaginărilor a dorințelor lor și această împlinire, această realizare, nu ar fi procedat orice șef de secție de învățămînt conștient de răspunderea pe care o are. Tovarășul Bourceanu este într-adevăr vinovat: nu însă de faptul că a determinat pe tovarășul Stoenscu să respecte anumite instrucțiuni, ci de faptul că n-a știut că elevii participă la diferite competiții sportive în cadrul diferitelor colegii școlare.

Faptele dovedesc că altu tov. V. Stoenscu cit și redactorii articolelor „Vise spulberate” nu cunosc conținutul instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului și Culturii și ale U.C.F.S. — unit nr. 1189 din 1956. Ne permitem, de aceea, să le citim un paragraf, pentru documentare: „În cazurile excepționale cînd ar fi necesară o deplasare din localitate pentru ca unii elevi să participe la competiții de caracter republican, se va cere din timp aprobarea secției de învățămînt pentru o durată de maximum trei zile sau Direcției generale de învățămînt din Ministerul Învățămîntului pentru o perioadă mai mare. Asemenea aprobare se vor da numai elevilor care au situație bună la învățătură și o conduită foarte bună. Elevii sînt obligați să participe în primul rînd la competițiile sportive școlare și numai în timpul lor liber la competițiile organizate de asociații”.

La Tecuci, însă, nu s-a cerut nici aprobare, nu era vorba nici de elevi care să înlăpăteze condițiile prezente. Din echipă făceau parte și elevii care nu aveau nici o parte din materiile școlare. „Sportul popular” ca elevii din Tecuci să pîndească de acum înainte momentul cînd tov. Bourceanu e ocupat sau doarme, pentru a pleca neașteptat din țară fără aprobare, îl asigurăm pe tov. Jack Berariu și V. Arăduțu că șeful secției din raionul Tecuci va continua să fie și mai departe treaz...

M. ZAHARIA

Săptămîna economiei

Între 23 și 30 noiembrie se va desfășura pentru prima oară în țara noastră „Săptămîna economiei”. Această acțiune constituie un eveniment de seamă pentru educarea oamenilor muncii și a înierului în spiritul economisirii, un prilej deosebit de înaltă a activității Caselor de economii.

„Săptămîna economiei” se va desfășura sub lozincă „Fiecare cetățean un depunător la C.E.C.”. Pentru ca această săptămîna să prindă viață, în împlinirea „Săptămîni economiei” se desfășoară o însușeală muncă de popularizare a avantajelor economisirii. Astfel, printre altele, s-a inițiat un concurs la care pot participa toți posesorii de librete de economii și obligațiunile C.E.C. Cîștigătorii li se vor acorda numeroase premii. Începutul acțiunii în prima zi a „Săptămîni economiei” li se va face o plăcută surpriză: Casa de economii le va dărua cîte un libret pe numele lor, cu o depunere inițială pe care părinții și mai trîziu ei o pot sporii.

Învățătorii și profesorii participă și ei la acțiunea de pregătire a „Săptămîni economiei”. La lecții, în ședințele cu părinții elevilor și în zilele ce le fac la domiciliul școlărilor ei poartă interesante discuții asupra multelor avantaje materiale și educative ale economisirii. Mulți pedagogi au obținut ca elevii lor să aibă librete de economii. La școala elementară cu limba de predare maghiară din Ocna Mureșului, de pildă, al cărei mandatar C.E.C. este învățătorul Ernest Barabăș, din 152 elevi 121 posedă librete de economii. Învățătorul Iuliu Ursu, din raionul Alud, a înregistrat în câteva luni depuneri la C.E.C. în valoare de 30.070 lei de la elevii și cadrele didactice ale școlii la care predă.

Rezultate frumoase au obținut în acțiunea de economisire și cadrele didactice din raionul 23 August al Capitalei. Aici s-a alcătuit o comisie de organizare a „Săptămîni economiei” în școli, în frunte cu tov. Aurelia Carapancea, directoarea școlii de 7 ani nr. 51.

„Săptămîna economiei” li va ajuta pe elevi să înțeleagă mai bine însemnătatea economisirii și va contribui la intensificarea acțiunii de economisire în școli.

(Urmare din pag. 3)

gogic. „Să dispară violența din lucruri” — iată cerința unui învățămînt corespunzător particularităților de vîrstă ale copilului și unei atitudini umanitare. Astfel introduce Komensky și în pedagogie ideea de lege și principia care există în natură.

Constatănd decadența școlilor din vremea sa în ce privește metodele de învățămînt și de educație, mijloacele pedagogice, unlii care se degradau prin care se obțineau învățătură, supunerea și ascultarea elevilor, Komensky caută și în această privință „arta cea mai înaltă de a forma bine pe om”. „Ce dar mai mare putem aduce societății — spune el — decît instruirea tineretului în cunoștințe și cu deosebire în moravuri”. De aceea Komensky caută mijloace prin care știința și cultura să devină un bun al oamenilor, prin care să se simtă ușoară, plăcută. Astfel elaborează el metoda nouă pe care a descris-o în opera sa „Didactica Magna”, metodă menită să asigure un învățămînt cu caracter rațional, să dea tineretului cultura și cultura care deschide poarta spre o lume mai bună, spre „calea luminii”.

După Komensky, esența metodelor de învățămînt este dată de natura procesului de învățămînt, de legile lui. Scopul urmării — conținutul realist al învățămîntului și, mai ales, natura spiritului uman, felul cum acesta ajunge la cunoașterea lucrurilor, cum pune stăpînire pe ele sau cum le transformă în obiecte ale acțiunii sale — indică pedagogului metodele pe care trebuie să le folosească. Analizînd modul în care spiritul uman ajunge la cunoaștere și fiind seama de unitatea dintre obiectul cunoașterii și procesul cunoașterii, Komensky stabilește legătura indisolubilă în care se succed lucruri, gândire, vorbire și acțiune, legătură care trebuie să stea la baza metodelor de învățămînt. Astfel fundamentează Komensky ideea învățămîntului intuitiv — exprimată în regula de aur — a observației — și gîndirea cauzală,

cele două elemente revoluționare în dezvoltarea pedagogiei, prin care dă o lovitură nimicitoare învățămîntului școlastic, bazat pe verbalism și pe învățare mecanică. El stabilește astfel numeroase principii și cerințe pedagogice de certă valoare științifică: „oamenii să devină înțelepți nu din cărți, ci din viață, din cunoașterea nemulțumită a vieții, prin observații, demonstrații și sinteze”; „copiii să cunoască și să examineze lucrurile prin ei înșiși, prin contactul direct al copilului cu marea carte a naturii, iar nu prin observații strălucite”, „să nu se învețe nimic din afară a bazei autorității”; „Magister dixit” (asa a spus profesorul, n.n.); „întrucît originea adevărului trebuie căutată, noi să nu ne bizim pe păreri necunoscute, ci să fundamentăm opiniile pe legătura dintre cauză și efect”; „la studierea fenomenelor elevii trebuie să fie conduși pînă la înțelegerea cauzelor acestor fenomene și pînă la înțelegerea legăturii dintre fenomene”; „să nu se impună nimic spre învățare, în afară de ceea ce este bine înțeles” ș.a.m.d.

Metoda nouă elaborată de Komensky cuprinde, alături de cultura științifică, realizată prin predarea științelor, artelor și limbilor — și cultura morală, care se realizează prin cultivarea virtuților. El acordă o deosebită importanță culturii morale, arătînd că numai îmbinarea culturii științifice cu cultura morală poate duce cu adevărat la rinviata ameliorare a oamenilor.

Esențială în etica lui Komensky este ideea că fericirea aparține lumii reale, vieții pămîntestă și se construiește prin muncă. El combate astfel etica feudală — religioasă, care susține că fericirea se poate dobindi numai după moarte, prin privărirea și suferințele îndurate în viața terestră.

Latura cea mai importantă în învățătura lui Komensky au privire la cultura morală și este cea cu caracter metodic. Pentru ca omul să devină în adevăr om — în sensul dobîndirii înțelegerii și capacității de a înțepa în faptele înțelepciunea bunelor morav-

urilor — el cere omului să învețe a lucra ca om: „Nimeni nu poate să ajungă în adevăr om — spune el — dacă n-a învățat să lucreze ca om, dacă n-a fost pregărit pentru aceasta... prin exerciții... dacă aptitudinile lui n-au fost deprinse prin exerciții la aceasta”. Și mai departe: „Moravurile sînt se lașelor, bune și virtuțile se cultivă cu lapte, nu cu vorbă”. Cerința lui Komensky este ca școlile, ca „ateliere ale umanității”, să asigure ambianța favorabilă și organizarea exercițiilor în sensul moralității. Iată, deci, arătată nevoia de exerciții și subliniat rolul exercițiilor lui și al deprinderii morale în educația morală a copiilor și tineretului.

De asemenea, Komensky susține și subliniază rolul exemplului în educația morală, sprijinindu-l cu argumente numeroase și concludente. Komensky înțelege rolul disciplinii în formarea omului. „O școală fără disciplină spunea el este o moară fără apă”. El vede legătura dintre educația morală și disciplină și modul în care disciplina se poate realiza prin întreaga educație. Ridîndu-se împotriva disciplinei bazate sub ferul, Komensky recomanda o disciplină blîndă, realizată prin mijloace umane, din convingere: „Oamenii să asculte din înțelegere, nu din nevoie, ci de bunăvoie, din iubire de ordine”. Cretința intelectuală nu se conduce cu ipete, cu areș și cu bătăi, ci cu rațiune. De aceea, el cere „să se predă instrucțiunea fără bătăi, fără asprime și constrîngere, ci pe cît se poate de ușor, plăcut și de bunăvoie”.

Unele faptele negative — de exemplu laptele care admite toți pedepsa fizică pentru uciule abateri de ordin moral-religios — în sensul dobîndirii condițiilor social-economice ale timpului și ale activității lui de cleric. Insușirile de dragoste nemărginită pentru om și preocupat de ameliorarea situației omeniului, Komensky ajunge la concluzia că omul este mijlocul pentru aprofundarea și dezvoltarea. Revoltat de intoleranța religiei catolice, de aspirările înrobitor-

rilor, de exploatarea nemilosă a nobililor, de războaiele pustitoare de jale și cîtopire care împiedicau dezvoltarea științelor, Komensky distrugea creațiile muncii omenești și semănau mizeria materială și morală în rîndurile poporului trucidat. Komensky este frîmțit de gîndul noului înțeles al omului, care a adus o contribuție valoroasă și state, condamnă cu vehemență războiul, ideea că el ar fi „unul mijloc de lichidare a contradicțiilor dintre oameni”.

El ia inițiativa activă a realizării înțelegerii între oameni. Lansează apeluri emoționante către conducătorii statelor, serie multe lucrări în acest sens, arată căile apropierei, înțelegerii și colaborării, dovedindu-se un adevărat apostol al păcii și cooperării popularelor.

În persoana marelui Komensky noi comemorăm pe gînditorul îndrăzneț care și-a înclinat toată viața muncii pentru umanizarea și fericirea omului, păcii și înțelegerii între popoare, care a adus o contribuție valoroasă la dezvoltarea pedagogiei și la realizarea științifică a educației și învățămîntului. Pedagogia și școala noastră, continuatoarea ale marilor idei înaintate în pedagogie, găsesc în Komensky unul dintre strălucirii lor înaintași, a căror operă o dezvoltăm mai departe și o aplicăm în mod creator.

De aceea, pentru noi, comemorarea pe plan mondial a lui Jan Amos Komensky nu înseamnă numai recunoștință și cinste moritate, dar și prilej de a readuce mai puternic în lumină și de a folosi tot ce este viu în opera acestui titan al educației, a luptătorului pentru pace, de a îndeplini datoria pioasă de a prezenta în toată înălțimea și grandoarea ei bogată și fecundă lui învățătură pedagogică, de a scoate în relief măreția claselor a personalității acestui exemplar ales al umanității.

Conf. univ. ANGHEL MANOLACHE

Expoziția Jan Amos Komensky

Astăzi a avut loc la Clubul muncitorilor din învățămînt din București festivitatea de deschidere a Expoziției comemorative Jan Amos Komensky. Expoziția a fost organizată de Comitetul național pentru comemorarea în R.P.R. a marelui umanist și pedagog ceh.

La festivitate au participat tovarășii: prof. univ. I. Nistor, președintele Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură, PETRE DRĂGOESCU, directorul general al învățămîntului de cultură generată din Ministerul Învățămîntului și Culturii, STANCIU STOIAN, directorul Institutului de științe pedagogice din R.P.R., precum și numeroși pedagogi din Capitală. Au participat, de asemenea, JAN PATOCKA, membru corespondent al Academiei de științe din Praga și STANISLAV MARAN, vicepreședinte al Institutului de cercetări pedagogice din Praga.

Convîntul de deschidere a fost rostit de tov. prof. univ. I. Nistor. Jan Patocka a evocat în cuvîntul său, viața și personalitatea lui Jan Amos Komensky.

Gazeta Învățămîntului

COLEGIUL REDACȚIONAL:
Maria Banuș, Petre Drăgoescu, Ion Dragu, Emilia Măncu, Ludovic Nagy, Ion Nistor, Nicolae Sipoș.

Școala sătească în timpul lui Komensky